

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна ЕКОНОМІКА

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

ГОЛОВНА

ПРО ЖУРНАЛ

АВТОРИ

РОЗМІЩЕННЯ СТАТТІ

КОНТАКТ

Зміст журналу № 11, 2014

М. В. Мних

доктор економічних наук, професор, академік УАН, заслужений економіст України, Інститут економіки та прогнозування НАН України

БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ, А ТАКОЖ ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД В БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ ПРИ ФОРМУВАННІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

M. V. Mnykh

Doctor of Economic Sciences, professor, academician of the UAS, Honored Economist of Ukraine, State Organization "Institute for Economics and Forecasting, Ukrainian National Academy of Sciences"

FISCAL DECENTRALIZATION AND PUBLIC PARTICIPATION, AS WELL AS LOCAL COUNCILORS IN THE BUDGET PROCESS DURING THE FORMATION OF LOCAL BUDGETS

В статті проаналізовано основні проблеми місцевих бюджетів. Розкрито необхідність децентралізації системи місцевих бюджетів України для створення достатньої фінансової бази органів місцевого самоврядування.

The paper analyzes the main problems of local budgets. Reveals the need for decentralization of local budgets Ukraine to create a sufficient financial base of local governments.

сайт **БЕСПЛАТНЫХ** объявлений
mydogs.com.ua

І. П. Садловська

д. е. н., доцент, професор кафедри «Менеджмент організації і логістики», Державний економіко-технологічний університет транспорту м. Київ

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК СКЛАДОВА РЕЙТИНГОВОЇ ОЦІНКИ ПІДПРИЄМСТВ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ

I. P. Sadlovska

д. е. н., an associate professor, professor of department of «Management of organizations and logistic», State ekonomical technological university of transport, Kyiv

CAPITAL INVESTMENT AS A COMPONENT OF THE RATING OF ENTERPRISES OF WATER TRANSPORT

В даній статті обґрунтовано вагомість показника капітальних інвестицій при розрахунку узагальненої рейтингової оцінки підприємств водного транспорту України. Приведені обсяги капітальних інвестицій освоєних морськими торговельними портами. Розглянуто та встановлено вплив капітальних інвестицій на економічне стимулювання підприємства, його стабільний розвиток та конкурентоспроможність.

This article substantiates the importance of the indicator of capital investment in the calculation of the generalized rating of water transport enterprises of Ukraine. Given the volume of assimilated capital investment commercial sea ports. Considered and the effect of capital investment on economic incentives of the enterprise, its sustainable development and competitiveness.

Н. О. Лоханова

д. е. н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та аудиту, Одеський національний економічний університет, м. Одеса

ПОГЛИБЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

N. O. Lokhanova

doctor of Economics, associate Professor, Professor of the Department of accounting and audit, Odessa National Economic University, Odessa

THE DEVELOPMENT OF INTEGRATION PROCESSES AS THE IMPROVEMENT OF THE ACCOUNTING SYSTEM IN THE MANAGEMENT OF ECONOMIC SUSTAINABILITY OF ENTERPRISES

У статті обґрунтовано, що інтеграція функцій управління – це об'єктивний процес, який є відповіддю на постійні зміни й ускладнення зовнішніх і внутрішніх умов функціонування підприємства. Доведено, що цей процес потребує не тільки введення нових управлінських функцій, які будуть забезпечувати цілісність системи управління, скільки удосконалення існуючих – планування, обліку, контролю, економічного аналізу – на інтеграційних засадах з їх орієнтацією на спільні цілі підтримання достатнього рівня економічної стійкості суб'єкта господарювання. Основоположними функціями бухгалтерського обліку в системі управління економічною стійкістю було визнано інформаційну, комунікаційну і інформаційно-координаційну функції. Суть інформаційної функції полягає у своєчасному формуванні фінансової інформації про параметри господарської діяльності з метою задоволення потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів; інформаційно-координаційної – координування процесів отримання фінансової і нефінансової інформації про параметри господарської діяльності підприємства і його зовнішнє середовище, створеної за межами системи бухгалтерського обліку, однак необхідної для прийняття рішень і залученої обліковою системою для підготовки звітності для всіх зацікавлених осіб; комунікаційної – у передачі відповідної інформації користувачам. Обґрунтовано, що на систему бухгалтерського обліку має бути покладено завдання не тільки формування різнопланової інформації фінансового і нефінансового характеру про діяльність підприємства і його зовнішнє середовище, скільки координація процесу формування й узагальнення даних, що є потрібними для складання інтегрованої і іншої зовнішньої і внутрішньої управлінської звітності для всіх зацікавлених користувачів. У такому розумінні бухгалтерський облік зберігає за собою визначальне місце в системі інформаційного забезпечення процесів прийняття управлінських рішень всіма користувачами.

The article proves that the integration of management functions is an objective process, which is a response to constant changes and complications of external and internal conditions of enterprise functioning. It is proved that this process requires not so much the introduction of new management features that will ensure the integrity of the management system, how to improve existing planning, accounting, control, economic analysis, etc. - integration basis with their focus on the common goal of maintaining a sufficient level of economic sustainability of the entity. To the basic functions of accounting in the management system economic sustainability include: information, communication and coordination functions. The essence of the information function is the timely generation of financial information about the parameters of economic activity to meet the needs of internal and external users; information and coordination - the coordination of the processes of obtaining financial and non-financial information about the parameters of economic activity of the enterprise and its external environment created outside the system accounting, however, necessary for decision making, and involved accounting system for reporting

Архів

2009	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2012	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2013	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2016	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Відповідальний секретар

Кучеренко Ганна Борисівна
Тел.: (044) 223-26-28, (050) 382-06-63
E-mail: economy_2008@ukr.net

Інші фахові видання

Журнал
«Агросвіт»

Журнал
«Економіка та держава»

Журнал
«Інвестиції: практика та досвід»

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ удосконалення та розвитку

Електронне видання
«Державне управління: удосконалення та розвиток»

Редакційна колегія

Мельник Л. Ю.

головний редактор, д. е. н., професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Федоренко В. Г.

заступник головного редактора, д. е. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України

Даций О. І.

д. е. н., професор, заслужений працівник освіти України

Васильєва Н. К.

д. е. н., професор, завідувач кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Плаксієнко В. Я.

д. е. н., професор, професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Кондрашихін А. Б.

д. е. н., доцент, професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Коренюк П. І.

д. е. н., доцент, професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Іванюта С. М.

д. е. н., професор, професор кафедри Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Бистряков І. К.

д. е. н., професор, завідувач відділом ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»

Бутко М. П.

д. е. н., професор, завідувач кафедри Чернігівського державного технологічного університету

Гудзинський О. Д.

д. е. н., професор, професор кафедри Національного університету біотехнологій і природокористування

Кадієвський В. А.

д. е. н., професор, професор кафедри завідувач кафедри Державної академії статистики, обліку і аудиту

Крисанов Д. Ф.

д. е. н., професор, провідний науковий співробітник відділу ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН України

Малік М. Й.

to all stakeholders; communication - the transfer of relevant information to users. It is substantiated that the accounting system should be entrusted with the task not so much the formation of diverse information, financial and non-financial nature on the activities of the enterprise and its external environment, as the process of formation and consolidation of data, which are necessary to develop an Integrated and other external and internal management reporting to all interested users. In this understanding of accounting reserves the decisive place in the system of information support of the process of managerial decision-making by all users.

А. О. Касич

д. е. н., професор, зав. кафедри обліку, аналізу і аудиту, Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського, м. Кременчук

РОЛЬ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В СИСТЕМІ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

A. O. Kasych

Doctor of Science (Economics), Professor, Head of the Department of Accounting, Analysis and Audit, Kremenchuk Mykhailo Ostrogradskyi National University

ROLE OF INTERNAL AUDIT IN RISK MANAGEMENT SYSTEM OF ENTERPRISE

У статті розглянуто сутність, етапи розвитку та функції внутрішнього аудиту, визначено завдання його організаційного забезпечення в системі ризик-менеджменту підприємства. Особливу увагу приділено дослідженню чинників еволюції внутрішнього аудиту в сучасних умовах та зазначено, що умовах прискорення економічної динаміки, посилення процесів глобалізації підприємства стикаються з новими ризиками, врахування яких потребує комплексного підходу та системного управління. Досліджено основні підходи до розвитку концепції внутрішнього аудиту підприємства. Систематизовано завдання внутрішнього аудиту відповідно до основних етапів його розвитку. Акцентовано увагу на сучасних функціях, які виконує внутрішній аудит в системі ризик-менеджменту підприємства. Запропоновано принципи та підходи щодо організації внутрішнього аудиту, який розглядається не відокремлено, а в системі ризик-менеджменту.

The article is dedicated to the stages of development and internal audit function, defined its task organizational support system of risk management. Particular attention is paid to study the evolution of the internal audit factors in current conditions and noted that under the acceleration of economic dynamics, increased globalization processes businesses face new risks, consideration of which requires a comprehensive approach and system management. The main approaches to the concept of internal audit of the company were studied. Were systematized internal audit tasks in accordance with the basic stages of its development. Attention is focused on advanced functions performed by the internal audit system of risk management. Principles and approaches to the organization of internal audit, which is considered not in isolation but in a system of risk management, was suggested.

Н. В. Буреннікова

д-р. екон. наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

О. О. Мороз

д-р. екон. наук, професор, завідувач кафедри підготовки менеджерів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

І. В. Романець

аспірантка кафедри підготовки менеджерів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

ВИМІРЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРКІВ

Natalia V. Burennikova

Dr. Sc. (Eng.), Professor, Head of the Chair of International Economics, Vinnitsia National Agrarian University

Olena O. Moroz

Dr. Sc. (Eng.), Professor, Head of the Chair of Manager Training, Vinnitsia State Technical University

Irina V. Romanets

Ph. D. postgraduate student of the Chair of Manager Training, Vinnitsia State Technical University

MEASURING THE EFFECTIVENESS OF TECHNOLOGY PARKS' ACTIVITY

Н. В. Буреннікова

д-р. экон. наук, профессор, заведующая кафедры международной экономики, Винницкий национальный аграрный университет, Винница

Е. Е. Мороз

д-р. экон. наук, профессор, заведующая кафедры подготовки менеджеров, Винницкий государственный технический университет, Винница

И. В. Романец

аспирантка кафедры подготовки менеджеров, Винницкий государственный технический университет, Винница

ИЗМЕРЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ ПАРКОВ

У статті висвітлено результати вивчення світового та вітчизняного досвіду щодо оцінювання, моніторингу результатів діяльності та визначення ефективності функціонування технологічних парків. Обґрунтовано необхідність удосконалення методичного підходу до оцінювання ефективності технологічних парків в Україні з урахуванням особливостей національної моделі, проектування та дослідного впровадження в Україні їх нових організаційно-просторових та функціональних різновидів. Запропоновано методичний підхід до визначення ефективності функціонування технологічних парків з використанням методу автоматизованого розрахунку інтегральних показників. В його основу покладено систему збалансованих показників та вагових коефіцієнтів. Запропонований метод може бути використаний керівництвом для внутрішнього аудиту в системі управління, контролю та моніторингу діяльності технологічного парку, а також для здійснення зовнішнього моніторингу відповідними державними органами та забезпечення відкритості для громадського контролю за використанням бюджетного фінансування при реалізації інноваційних проектів технологічними парками та іншими об'єктами національної інноваційної системи.

The article highlights the results of studying the national and international experience of evaluating and monitoring the results of activity and determining the effectiveness of technology parks' functioning. The grounding has been provided for the necessity of improving the methodical approach to evaluating the effectiveness of technology parks in Ukraine, taking into consideration the peculiarities of the national model, as well as of developing and research implementation of new organizational, spatial and functional technology parks types. A methodical approach to determining the effectiveness of technology parks' activity using the method of automated calculation of integral indices has been suggested. A system of balanced indices and weighting factors is used as the basis. The suggested method may be used by the management for internal audit in the system of TP's activity management, control and monitoring, as well as for performing external monitoring by the corresponding state bodies and ensuring the free access to public control of budget expenditures on implementing the innovative projects by technology parks and other objects of the national innovative system.

В статье отражены результаты изучения мирового и отечественного опыта в отношении оценивания, мониторинга результатов деятельности и определения эффективности функционирования технологических парков. Обоснована необходимость усовершенствования методического подхода к оцениванию эффективности технологических парков в Украине с учетом особенностей национальной модели, проектирования и опытного внедрения в Украине их новых организационно-пространственных и функциональных разновидностей. Предложен методический подход к определению эффективности функционирования технологических парков с использованием метода автоматизированного расчета интегральных показателей. В его основу положена система сбалансированных показателей и весовых коэффициентов. Предложенный метод может быть использован руководством для внутреннего аудита в системе управления, контроля и мониторинга деятельности технологического парка, а также для осуществления внешнего мониторинга соответствующими государственными органами и обеспечения открытости для общественного контроля использования бюджетного финансирования при реализации инновационных проектов технологическими парками и другими объектами национальной инновационной системы.

Г. М. Чорний

д. е. н., професор, професор кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної

д. е. н., професор, завідувач відділом ННЦ «Інститут аграрної економіки НААН України»

Савченко О. Ф.

д. е. н., професор, професор кафедри Полтавського університету економіки та торгівлі

Ульянченко О. В.

д. е. н., професор, завідувач кафедри Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

Чупіс А. В.

д. е. н., професор, завідувач кафедри Сумського національного аграрного університету

діяльності, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

О. М. Файчук

к. е. н., доцент, доцент кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

І. А. Міщенко

к. е. н., доцент кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

ТРАНСФОРМАЦІЯ СПЕЦІАЛЬНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ ФУНКЦІЙ В РЕСУРСНУ ПОЛІТИКУ МІЖНАРОДНИХ ФІРМ

G. M. Chorniy

Doctor of sciences, professor, professor of administrative management and foreign economic activity department, National university of life and environmental sciences of Ukraine, Kyiv

О. М. FAichuk

PhD, Associate professor, Associate professor of administrative management and foreign economic activity department, National university of life and environmental sciences of Ukraine, Kyiv

I. A. Mishchenko

PhD, Associate professor of administrative management and foreign economic activity department, National university of life and environmental sciences of Ukraine, Kyiv

TRANSFORMING THE SPECIAL MANAGEMENT FUNCTIONS IN RESOURCE POLICY OF INTERNATIONAL ENTERPRISES

У статті розглядається ресурсна політика міжнародних фірм в контексті теорії менеджменту. Обґрунтовується положення про те, що звичайне управління трудовими, матеріальними і фінансовими ресурсами на рівні окремого підприємства чи структурного підрозділу міжнародної фірми в глобальному просторі трансформується в кадрову, технологічну і фінансову політику суб'єктів міжнародного бізнесу. Підкреслюється той факт, що ці три види політики генетично походять від традиційного управління ресурсним потенціалом в звичайних національних підприємствах. Зазначається зміст кадрової, технологічної та фінансової політики і обґрунтовується факт того, що спеціалісти в практичній діяльності аналогічно до лінійних керівників постійно здійснюють управлінські цикли з трьох фаз – інформаційне забезпечення, прийняття рішень і виконання рішень з їх можливою диференціацією на функції нижчого порядку.

Resource policy of international enterprises in context of management theory is considered in the article. The position that ordinary management of human, material and financial resources at the level of individual enterprise or branch of international firm in the global space is transforming into human, technological and financial policies of international business subjects is substantiated. The fact that these three policies are genetically derived from traditional resource potential management in ordinary national enterprises is underlined. The essence of human, technological and financial policies is determined. Also the fact that specialists in practice permanently execute as line managers the management cycles which consist with three phases – information providing, making a decision and executing a decision with their division into a lower order functions is substantiated.

І. Л. Сазонець

д. е. н., професор, професор кафедри міжнародної економіки, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

О. В. Покуль

аспірантка, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ВОДОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

I. L. Sazonets

Doctor of Economics, Professor, Professor of international economy department, National University of Water Management and Nature Resources Use, Rivne

О. V. Pokul

post-graduate, National University of Water Management and Nature Resources Use, Rivne

IMPROVING THE INSTITUTIONAL ENVIRONMENT OF WATER MANAGEMENT ACTIVITY OF ENTERPRISES IN UKRAINE

В статті розглянуто особливості інституційного середовища діяльності підприємств в галузі водокористування. Проаналізовано способи його вдосконалення та наведено роздуми щодо цих покращень.

The features of institutional environment of activity enterprises in sphere of water use were considered in the article. The methods of improve the institutional environment were analyzed and reflections about of these improvements were shown.

Л. В. Лисяк

д. е. н., професор, зав. кафедри фінансів, Дніпропетровська державна фінансова академія, м. Дніпропетровськ

О. В. Дубовська

здобувач кафедри фінансів, Дніпропетровська державна фінансова академія, м. Дніпропетровськ

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

L. V. Lysiak

Doktor of Science (Economics), Professor, Head of the Department of Finances, Dnipropetrovs'k State Financial Academy, Dnipropetrovsk

О. V. Dubov's'ka

Post-graduate student of the Department of finances, Dnipropetrovs'k State Financial Academy, Dnipropetrovsk

IMPROVING THE FINANCIAL PROVISION MECHANISM OF THE SECONDARY EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS IN UKRAINE

У статті розглянуто теоретичні основи та особливості функціонування механізму фінансового забезпечення діяльності закладів загальної середньої освіти. Запропоновано шляхи удосконалення планування та фінансування видатків, які засновані на впровадженні моделі нормативно-подушного фінансування та розширенні автономії загальноосвітніх навчальних закладів.

Метою статті є визначення шляхів удосконалення функціонування механізму фінансового забезпечення діяльності закладів загальної середньої освіти України.

Наголошено, що посилення фінансово-господарської самостійності загальноосвітніх навчальних закладів та введення нормативно-подушного методу фінансування зможе забезпечити: підвищення ефективності використання державних фінансових ресурсів в системі загальної середньої освіти; здійснення переходу від принципу утримання освітньої установи та фінансування мережі освітніх установ до принципу фінансування освітніх потреб та надання освітніх послуг кожному учневі (вихованцю); самостійність закладів у плануванні та використанні фінансових ресурсів та покращення фінансово-економічного становища найбільш ефективно працюючих закладів; вирівнювання умов здійснення освітніх процесів та зменшення до мінімуму суб'єктивних факторів розподілу бюджетних коштів.

The given article studies the theoretical principles and peculiarities of the financial provision mechanism of functioning of secondary educational establishments. The ways to improve the outlay planning and financing based on the normative capitation financing model introduction and autonomy expansion of secondary educational establishments have been suggested.

The purpose of this article is to study the theoretical principles and peculiarities of the financial provision mechanism of functioning of secondary educational establishments in Ukraine and developing an action plan to improve the process.

The increased financial independence of the secondary educational establishments and the normative capitation financing model introduction can achieve the next goals: improving the efficiency of the state financial resource allocation of the secondary education system; providing the transfer from the principle of the educational establishment maintenance and educational institution financing to the principle of financing the educational requirements and educational service provision for the individual students; increasing independence of the financial establishments to plan and allocate financial resources and optimizing the financial performance of the most efficient establishments; equalizing the educational

performance conditions and minimizing the subjective factors of budget costs distribution.

Т. А. Бурова

д. е. н., професор кафедри обліку та економічного аналізу, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, м. Миколаїв

В. В. Волошина

викладач кафедри обліку та економічного аналізу, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, м. Миколаїв

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ: ПРОБЛЕМИ, НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

Т. А. Burova

the Dr. of Economics, the Professor of Accounting and Economic Analysis, Mykolaiv National University V. Sukhomlynsky, Mykolaiv

V. V. Voloshina

Lecturer, Department of Accounting and Economic Analysis, Mykolaiv National University of Nicholas V. Sukhomlynsky, Mykolaiv

THE SYSTEM OF INTERNAL CONTROL RECEIVABLE: THE PROBLEM AREAS OF IMPROVEMENT

Аналіз ситуації на підприємствах України свідчить про необхідність широкого впровадження дієвого внутрішньогосподарського контролю за розрахунками з дебіторами, що забезпечить управлінський персонал достовірною, вчасною, максимально повною інформацією про стан, структуру та динаміку відносин з контрагентами і допоможе правильно визначити основні напрямки діяльності та завдання, які постають перед суб'єктом господарювання. У статті розглянуто проблемні питання організації системи внутрішнього контролю розрахунків з дебіторами, а також наведено певні шляхи її подальшого вдосконалення та розвитку на промислових підприємствах України.

Analysis of the situation in the Ukraine demonstrates the need for widespread introduction of effective internal control over accounts receivable that will provide management with reliable, timely, complete information on the status, structure and dynamics of relationships with contractors and help to identify the main activities and tasks facing the entity. The article considers the organization of the internal control system of settlements with debtors, and some ways of further improvement and development of the food industry in Ukraine.

М. С. Пашкевич

д. е. н., доцент, професор кафедри економіки підприємства, Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ

А. А. Макурін

асистент кафедри обліку і аудиту, Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ

УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗПОДІЛУ НАКЛАДНИХ ВИТРАТ МІЖ ОБ'ЄКТАМИ ОБЛІКУ

М. S. Pashkevych

Doctor of Sciences (Economics), associated professor, professor at the Economy of enterprise department, the State HEE «National Mining University», Dnipropetrovsk

A. A. Makurin

Assistant at the Accounting and Auditing department, the State HEE «National Mining University», Dnipropetrovsk

IMPROVING THE ALLOCATION OF OVERHEADS BETWEEN ACCOUNTING OBJECTS

У статті розглянуто проблему віднесення накладних витрат до різних видів продукції. Проаналізовано існуючі підходи до розподілу накладних витрат, виявлені їх недоліки. Запропоновано методику розподілу накладних витрат між різними видами продукції, яка дозволяє одночасно врахувати декілька параметрів, за якими розподіляються накладні витрати.

The article deals with the problem of distribution of overhead costs between different types of products. Current approaches to the distribution of overhead costs are analyzed. The paper offers the approach to the distribution of overhead costs between different products which allows managers to take into consideration a range of factors previously used as the basis for distribution independently.

В. А. Ковальчук

доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії та підприємництва, ДВНЗ «Криворізький національний університет», м. Кривий Ріг

Є. В. Васильцов

аспірант кафедри економічної теорії та підприємництва, ДВНЗ «Криворізький національний університет», м. Кривий Ріг

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

V. A. Kovalchuk

PhD, Professor, Head of Economics and Business, State University «Krivoy Rog National University», Krivoy Rog

E. V. Vasylytsov

PhD student of Economics and Business, State University «Krivoy Rog national university», Krivoy Rog

SYSTEMATIZATION AND IMPROVEMENT OF METHODOLOGICAL TOOLS ENTERPRISE PERFORMANCE EVALUATION

У статті актуалізовано проблематику вимірювання продуктивності підприємства. Здійснено критичних огляд традиційних підходів на основі методик, запропонованих К. Курасовою, А. Лоуролом, Д. Скотт Сінком, Б. Гольдом, Ю. С'юзаном. Виокремлено переваги та недоліки кожного методу. Встановлено, що традиційний інструментарій заснований або на факторній продуктивності, або на сукупній. Визначено, що при оцінюванні продуктивності підприємства з переліку факторів виключаються стратегічні ресурси (інформаційні, інтелектуальні, організаційні, інноваційні), які на сучасному етапі розвитку суб'єктів господарювання набувають статусу пріоритетних. Вищезазначене обмежує можливості пошуку резервів підвищення ефективності діяльності підприємств та не дозволяє створити об'єктивний інформаційний базис стосовно оцінювання її поточного рівня та динаміки змін. Визначено перспективні напрями удосконалення оцінювання продуктивності компаній на підставі трьохвекторного підходу, що синтезує ресурсні, процесні та функціональні складові. Обґрунтовано пріоритетність формування та ефективного використання стратегічних ресурсів як передумови для зростання продуктивності традиційних ресурсів. Акцентовано увагу на проблемах оцінювання продуктивності стратегічних ресурсів внаслідок їх не матеріалізованих форм. Запропоновано вимірювати продуктивність стратегічних ресурсів темпами приросту продуктивності ресурсів, бізнес-процесів та функціональних напрямів діяльності підприємства.

A critical review of traditional approaches based on techniques proposed by K. Kurosawa, A. Lourol, D. Scott Sink, S. Eylon, B. Gol'd, U. S'ozan. Author determined the advantages and disadvantages of each method. It is established that the traditional tools based either on factor productivity or collectively. Determined that, when evaluating the performance of enterprise factors are excluded from the list of strategic resources (informational, intellectual, organizational innovation), which in the current development of undertakings acquire the status of priority. The above limits the possibility of finding reserves to increase the efficiency of enterprises and not to create an objective basis of information concerning the evaluation of its current level and dynamics of change. Perspective directions of improvement of performance evaluation three vector companies based approach that synthesizes a resource, process and functional components. Grounded priority development and effective use of strategic resources as a prerequisite for increased productivity of traditional resources. Attention is focused on the problem of evaluating the performance of strategic resources to which they are not materialized forms. A measure performance of strategic resources growth rate of productivity of resources, business processes and functional areas of the company.

Ю. Б. Іванов

д. е. н., професор, заступник директора з наукової роботи, Науково-дослідний центр індустріальних

проблем розвитку Національної академії наук України

Ю. В. Бережна

аспірант, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Yuriy B. Ivanov

Doctor of Science (Economics), Professor, Deputy Director, Research Centre of Industrial Problems of Development of NAS of Ukraine

Beregna Yulia

Post-graduate, Research Centre of Industrial Problems of Development of NAS of Ukraine

THE FEATURES OF THE FINANCIAL PROVIDING OF THE HEALTHCARE SPHERE IN UKRAINE

В статті розглянуто особливості фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я в Україні. Також досліджено зарубіжний досвід збору коштів для фінансування охорони здоров'я та характерні особливості нової моделі фінансового забезпечення згідно Концепції розвитку системи фінансового забезпечення у сфері охорони здоров'я України. На основі здійсненого аналізу особливостей фінансового забезпечення охорони здоров'я в Україні встановлено, що в ході реформування системи охорони здоров'я вже відбулися позитивні зміни щодо: збільшення обсягів та підвищення раціональності використання державних видатків на фінансування закладів охорони здоров'я; запровадження державно-приватного партнерства при здійсненні господарської діяльності в сфері охорони здоров'я; запровадження платних послуг з охорони здоров'я. Запропоновано напрямки вдосконалення інструментарію, що застосовується при реалізації фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я.

The features of the financial providing of the healthcare sphere in Ukraine are considered. Foreign experience of money collection for health protection financing and characteristic features of new model of the financial providing according to Conception of development of the system of the financial providing in the field of a health protection Ukraine are also considered. It is identified that during reformation of the healthcare sphere positive changes have already taken place: increase of size and increase of rationality of the government financing of the health protection departments; the implantation of state-private partnership during realization of economic activity in the healthcare sphere; the implantation of requiring paying services the healthcare sphere. Directions of the tools improvement used for realization of the financial providing of the healthcare sphere are offered.

А. В. Сомик

к. е. н., начальник відділу досліджень грошово-кредитної політики та міжнародних валютно-кредитних відносин Центру наукових досліджень Національного банку України

ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Anzhelika Somyk

Ph.D. in Economics, Research Center of National Bank of Ukraine, Monetary Policy and International Foreign Exchange Relationship Research Division, Head of Division

PROSPECTS OF IMPROVEMENT OF CENTRAL BANK'S INTEREST RATE POLICY IN UKRAINE

Автором узагальнено особливості сучасної практики реалізації процентної політики Національного банку України, які знижують її ефективність. Обґрунтовано заходи щодо удосконалення процентної політики з урахуванням кращого досвіду центральних банків країн з активною процентною політикою та монетарним режимом, що базується на цінновій стабільності.

The author summarizes the features of modern practices of the interest rate policy of the National Bank of Ukraine, which reduce its effectiveness. Reasonable steps for the improvement of the interest rate policy based on the best practice of central banks with an active interest rate policy and monetary regime based on price stability are provided.

С. Б. Алексеев

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, м. Донецьк

МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ ЕЛЕМЕНТІВ ВУТРИШНЬОГО СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

S. B. Alekseev

C. Sc. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of department of economy of enterprise, Donetsk national university of economy and trade named after Michael Tugan-Baranovsky, Donetsk

MECHANISM OF THE FORMING A FUNCTIONAL STRATEGIES OF ELEMENTS OF INTERNAL STRATEGIC POTENTIAL OF TRADE ENTERPRISE

В статті на підставі аналізу сучасних підходів до визначення поняття «функціональна стратегія» в економічній літературі з питань стратегічного менеджменту запропоновано авторське визначення даної дефініції, визначені вимоги до функціональних стратегій з позицій концепції управління стратегічним потенціалом торговельного підприємства, з'ясована відповідність функціональних стратегій та елементів внутрішнього стратегічного потенціалу підприємства. В статті запропонований механізм формування функціональних стратегій елементів внутрішнього стратегічного потенціалу торговельного підприємства, наукову платформу якого створюють теорія стратегічного управління підприємством, концепція стратегічного планування та концепція управління стратегічним потенціалом торговельного підприємства, а науково-методичною базою виступають загальнонаукові системний та функціональний підходи, а також потенціальний підхід до формування стратегічних альтернатив. Відсутність конкретних науково-методичних підходів до формування функціональних стратегій в теорії стратегічного менеджменту обумовила запропонування потенціально-функціонального науково-методичного підходу до формування функціональних стратегій елементів внутрішнього стратегічного потенціалу.

In the article on the base of analysis of economic literature on questions of strategic management to modern approaches to the determination of concept of functional strategy the author's interpretation of this definition is offered, a demands to functional strategies with the position of conception of management of strategic potential of trade enterprise are determined, conformity between functional strategies and elements of external strategic potential of enterprise is agreed. In the article the mechanism of the forming a functional strategies of elements of internal strategic potential of trade enterprise the scientific platform of which the theory of strategic enterprise management, the concept of strategic planning and the concept of strategic potential of enterprise management is created, common system and functional approach and so potential approach to forming the strategic alternatives are an scientific and methodical base, is offered. Absence of specific scientific methodical approaches to forming the functional strategies in the theory of management stipulates the proposition potentially functional scientifically methodical approach to forming the functional strategies of the elements of internal strategic potential.

О. В. Євтушевська

к. е. н., асистент кафедри підприємництва, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

ОСНОВНІ ВИДИ СПОЖИВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

O. V. Yevtushevska

candidate of economic science, assistant of the Department of Enterprise, Taras Shevchenko Kyiv National University, Kyiv

MAIN TYPES OF CONSUMPTION AND ITS IMPACT ON AN ECOLOGICAL POTENTIAL

Висвітлено основні види споживання. Досліджено вплив споживання на природно-ресурсний потенціал. Розкрито основні аспекти етики споживання.

Main types of consumption are lightened. Consumption impact on an ecological potential are analyzed. Main aspects of a consumption ethic are opened.

І. Є. Чуркіна*кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту Одеський інститут фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, Одеса, Україна***БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНА: ТРАНСФОРМАЦІЯ СУТНОСТІ ТА ОЦІНКА СТУПЕНЯ КОНВЕРГЕНЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ****Iryna Churkina***Candidate of Sciences, Associate Professor of Finance and Monetary Department, Odessa Institute of Finance of the Ukrainian State University of Finance and International Trade, Ukraine, Odessa***BUDGET SYSTEM OF UKRAINE: TRANSFORMATION OF THE NATURE AND ASSESSMENT OF CONVERGENCE IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION**

Обґрунтовано необхідність перегляду дефініції «бюджетна система» з урахуванням сучасних тенденцій післякризового відновлення глобальної і національної економік. На цій основі сформовано визначення бюджетної системи на основі виокремлення її основних системних складових, таких як: інститути, організації, бюджетний механізм, інструменти бюджетного регулювання, які при взаємодії сукупно формують властивості емерджентності і синергії, забезпечують стійке функціонування системи. Досліджено місце бюджетної системи України в умовах глобальної конвергенції. Автором оцінено конвергенцію бюджетної системи України зі стандартами ЄС в рамках євроінтеграційних процесів. Розраховано інтегральний показник ступеня конвергенції бюджетної системи України з країнами ЄС та зони євро на підставі оцінки частки видатків консолідованого бюджету (% ВВП), частки консолідованого державного боргу (% ВВП), частки сальдо консолідованого бюджету (% ВВП).

Necessity view definition «budget system» based on current trends post-crisis recovery of the global and national economies. Based on this definition formed a budget system based on separation of its major system components, such as institutions, organizations, budgetary mechanism, budget management tools that collectively form the interaction properties emergency and synergies, ensure the stability of the system. Investigated local budgetary system of Ukraine in the global convergence. The author assessed the convergence of the budget system of Ukraine with the EU in the European integration processes. Calculated integral exponent of convergence of the budget system of Ukraine with the EU and the euro area based on estimates of the share of consolidated budget expenditures (% of GDP), the share of consolidated public debt (% of GDP), the share of the consolidated budget balance (% of GDP).

Н. В. Бугас*к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ***О. Ю. Антоненко***студент, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ***МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ В ВИРОБНИЦТВІ І ПРОСУВАННЯ ХЛІБОБУЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ КИЇВСЬКОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ)****N. V. Buhas***Doctor of Economics., associate professor, assistant professor of management, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv***О. У. Антоненко***student, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv***MARKETING STRATEGY IN THE PRODUCTION AND PROMOTION OF BAKERY PRODUCTS (THE EXAMPLE OF THE KYIV REGIONAL MARKET)**

У статті розглядається сучасний стан виробництва і просування хлібобулочної продукції. На прикладі споживання хлібобулочної продукції на ринку міста Києва, в статті дані основні рекомендації щодо поліпшення маркетингової діяльності в області просування і запропоновано хлібозаводам міста основні напрямки з підвищення конкурентоспроможності хлібобулочної продукції через грамотне застосування елементів комплексу просування.

This paper looks at the current state of production and promotion of bakery products. For example, the consumption of bakery products in the market of Kyiv, the article data key recommendations to improve marketing activities in advance and asked to bakeries city main directions of improving the competitiveness of bakery products through clever use of elements of the promotion.

Н. В. Кармазіна*к. н. д. у., доцент кафедри обліку і аудиту, Академія муніципального управління***МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЦІЛЕОРІЄНТОВАНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАДІЙНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ В РЕГІОНАХ****N. V. Karmazina***a candidate of sciences is from state administration associate professor of department of account and audit Academy of municipal management***METHODOLOGICAL FOUNDATIONS CLEARER REGULATION AND RELIABILITY OF THE INDUSTRY IN THE REGIONS**

У статті удосконаленні методологічні основи макроекономічного регулювання розвитку промисловості в регіонах країни з визначенням принципів реалізації оптимізаційного складу регулюючих засобів, управлінського інструментарію міжрегіональної взаємодії між сучасними регіональними промисловими комплексами (РПК). Розроблено концептуальної моделі функціонування промисловості в регіонах країни на інфраструктурно-управлінській та когнітивно-інформаційній основах, зміст якої складає механістична конструкція. Обґрунтовано вимог до забезпечення оптимальної структури реального сектору регіональної економіки (РСРЕ) різної природи для формування каскадних форм просторової організації міжрегіональної взаємодії; системи адаптації до швидких трансформацій конкурентних переваг із локалізацією структурно-універсальних зусиль щодо нарощення потенціалу у інноваційну модель розвитку промисловості в регіонах.

In article the improvement of the methodological foundations of macroeconomic regulation of industrial development in the regions of the country with the definition of guidelines for the implementation of the optimization part of the regulatory tools, management tools interregional cooperation between modern regional industrial complexes (PIC). Developed a conceptual model of the functioning of industry in the regions of the country on infrastructure-management and cognitive-informational framework, the content of which is mechanistic design. Obrotowe requirements to ensure the optimal structure of the real sector of the regional economy (RSRE) of different nature for the formation of the cascade forms of spatial organization of interregional interaction; the system adapt to the rapid transformation of the competitive advantages of localized structural-universal efforts to build capacity in an innovative model of industrial development in the regions.

І. О. Федуняк*кандидат економічних наук, ВП НУБІП України «Бережанський агротехнічний інститут»***Т. В. Федуняк***асистент, ВП НУБІП України «Бережанський агротехнічний інститут»***ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ВАЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА З ВРАХУВАННЯМ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ ЇЇ ПЕРЕРОБКИ****I. Feduniak***candidate of economic sciences SS of NULES of Ukraine «Berezhany Agrotechnical Institute»***Т. Feduniak***assistant SS of NULES of Ukraine «Berezhany Agrotechnical Institute»***COST-EFFECTIVENESS OF GROSS AGRICULTURAL OUTPUT IN VIEW OF THE MAIN AREAS OF PROCESSING**

Стаття присвячена сільському господарству, яке впливає на розвиток інших галузей, що переробляють або споживають його продукцію та забезпечують аграріїв необхідними засобами виробництва, основним показником, який характеризує сільськогосподарську галузь є виробництво валової продукції, яке здійснюється як сільськогосподарськими підприємствами, так і господарствами населення.

Зазначено, що кризові явища позначилися, в першу чергу, на сільськогосподарських підприємствах, які через роздержавлення зменшили обсяги виробництва. За дослідженнями зроблено висновки, що для забезпечення безперервного постачання населення продуктами харчування необхідно забезпечити найповнішу переробку сільськогосподарської сировини з використанням маловідходних і безвідходних технологій, які зберігають сировину, матеріали та енергетичні ресурси. В умовах глобалізації ринків і загострення конкуренції все більше уваги необхідно приділяти питанням якості й безпечності агропродовольчої продукції. Успішне вирішення цього питання пов'язане із формуванням національної системи технічного регулювання в сфері продовольства, яке повинне відповідати вимогам, що висуваються до нього міжнародними та європейськими стандартами.

This article is devoted to agriculture, which influences the development of other industries that process or consume its products and provide farmers with necessary means of production, the main indicator that characterizes the agricultural sector is the production of gross output, which is implemented as agricultural enterprises and farms. It is noted that the crisis impact, primarily on farms that through privatization reduced production volumes.

According to research it was concluded that to ensure uninterrupted supply of food necessary to provide the most comprehensive processing of agricultural raw materials using low-waste and non-waste technologies that conserve raw materials and energy resources.

In the context of globalization of markets and increased competition, more attention should be paid to the quality and safety of agri-food products. The successful resolution of this issue is related to the formation of a national system of technical regulations in the field of food, which must comply with the requirements imposed on it by international and European standards.

М. М. Тимошенко

кандидат економічних наук, в. о. доцента Житомирського національного агроекологічного університету

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

M. Tymoshenko

PhD, Acting Associate Professor Zhytomyr National Agroecological University

THEORETICAL FOUNDATIONS FOR THE DEVELOPMENT OF SOCIAL INFRASTRUCTURE IN RURAL AREAS

В статті систематизовано основні теоретичні підходи до визначення понять "соціальної інфраструктури сільських територій" та "соціальної сфери". Визначено історичні витoki поняття "соціальна інфраструктура села". Розглянуто термін "невиробнича сфера", який використовувався у практиці управління народним господарством в минулому столітті на противагу соціальній інфраструктурі. Розроблена гіпотеза визначення понять "соціальної інфраструктури сільських територій" та "соціальної сфери". Досліджено показники розвитку соціальної інфраструктури сільських територій. Виділено позитивні риси та недоліки двох підходів до оцінки рівня розвитку матеріальної бази соціальної сфери села. Проаналізовано два підходи до класифікації об'єктів соціальної інфраструктури. Визначено поділ соціальної інфраструктури сільських територій за призначенням галузі поділяють на дві великі групи: соціально-культурні та соціально-побутові.

In the article it is systematized the main theoretical approaches to the definitions of the terms "social infrastructure of rural areas" and "social sector". It is determined the historical origins of the concept of "social infrastructure of the village". It is examined the term "non-productive sphere," which was used in the practice of economic management in the last century, as opposed with social infrastructure. It is worked out the hypothesis for the definition of the terms "social infrastructure in rural areas" and "social sector". It is investigated the indicators of the development of social infrastructure in rural areas. Attention is drawn to positive features and shortcomings of two approaches to estimate the level of the development of the material base of social rural infrastructure. It is analyzed two approaches to the classification of the objects of social infrastructure. It is determined that the division of the social infrastructure of rural areas for the purpose is divided into two large groups: a social cultural group and social domestic one.

С. Ю. Кулакова

к. е. н., старший викладач кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка, м. Полтава

Є. І. Журавель

магістрант, Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка, м. Полтава

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОБУДОВИ ОПТИМАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

S. Kulakova

Ph.D., senior lecturer of Department of Business Economics and HR Poltava National Technical University named after Yuriy Kondratyuk, Poltava

E. Juravel

MA student, Poltava National Technical University named after Yuriy Kondratyuk, Poltava

THEORETICAL ASPECTS OF BUILDING THE OPTIMAL ORGANIZATIONAL MANAGEMENT STRUCTURE

В сучасних умовах економіки України підприємства зустрічаються з труднощами в питаннях визначення, вибору та формування ефективної організаційної структури управління. В сучасних умовах господарювання виникає об'єктивна необхідність в чіткій та узгодженій взаємодії як усього виробничого комплексу, так і окремих його складових частин: проектно-конструкторських і технологічних підрозділів, функціональних служб, виробничих і допоміжних цехів. Найбільш гострою є необхідність рішення проблеми формування організаційно-економічного механізму управління і пошуку підвищення ефективності організаційних структур промислового підприємства, тому що ринкова економіка вимагає повсякденної роботи господарських одиниць. У системі заходів по забезпеченню ефективної роботи підприємства, переходу на нові шляхи розвитку і господарювання важливе місце займає побудова його оптимальної організаційної структури управління. У статті висвітлені основні принципи побудови організаційних структур системи управління, застосування яких дає змогу оптимізувати кількість рівнів управління і зв'язків між ними. Авторами запропонований алгоритм формування ефективної організаційної структури шляхом коригування вже існуючої системи, розкритий зміст його основних етапів.

In today's economic conditions of Ukraine enterprises are facing difficulties in definition, selection and formation of effective organizational management structure. In the current economic conditions there is an objective need for a clear and coherent interaction as a whole industrial complex and its individual components: design and technical units, functional services, manufacturing and service shops. The most urgent is the need to solve the problem of formation of organizational and economic mechanism of management and search efficiency of organizational structures of industrial enterprises, so that a market economy requires daily work operations. The system measures to ensure the efficient operation of the enterprise, the transition to new ways of developing and managing an important place building optimal organizational management structure.

The article outlines the basic principles of organizational structures of management, the use of which allows to optimize the number of levels of management and the relationships between them.

The authors have proposed an algorithm of forming an effective organizational structure by adjusting the existing system disclosed the contents of its main stages.

В. Ф. Грищенко

к. е. н., доцент, заступник завідувача кафедри управління, Сумський державний університет, м. Суми

І. В. Грищенко

к. е. н., асистент кафедри управління, Сумський державний університет, м. Суми

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ВИМОГ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УПРАВЛІННІ ВИКОРИСТАННЯМ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

V. F. Gryshchenko

Ph.D., Associate Prof., Deputy Chief of Management Department Sumy State University, Sumy

I. V. Gryshchenko

Ph.D. Lecturer of Management Department Sumy State University, Sumy

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC PROVIDING THE FULFILLMENT OF THE ECOLOGICAL-ECONOMICAL SECURITY REQUIREMENTS IN MANAGEMENT OF EXPORT-IMPORT POTENTIAL'S USE AT THE REGIONAL LEVEL

Стаття присвячена теоретико-методичним основам трансформації системи управління експортно-імпортним потенціалом регіону з урахуванням вимог еколого-економічної безпеки. Проаналізовано еколого-економічні проблеми управління використанням експортно-імпортного потенціалу регіону. Сформовано науково-методичні положення управління використанням експортно-імпортного потенціалу регіону з урахуванням вимог еколого-економічної безпеки. Доведено, що стан довкілля відображає рівень антропогенного впливу на навколишнє середовище при виробництві експортних і споживанні імпортних товарів та послуг. Стан довкілля є основним індикатором зворотного зв'язку. Він може бути використаний у системі управління використанням експортно-імпортного потенціалу з урахуванням вимог еколого-економічної безпеки регіону. Був сформований авторський підхід до розробки механізму управління експортно-імпортного потенціалу, приймаючи до уваги вимоги екологічної та економічної безпеки регіону. Він повинен забезпечувати безперервні організаційні адаптації до постійної зміни еколого-економічних цінностей суспільства і умов зовнішнього середовища. Такий підхід допоможе забезпечити ефективну взаємодію елементів механізму управління використанням експортно-імпортного потенціалу. Це дозволить досягти стану еколого-економічної збалансованості регіонального розвитку. Будуть спостерігатись високі темпи виробництва експортних і споживання імпортних товарів та послуг. Це буде поєднуватись із покращенням стану навколишнього середовища та збереженням його природних властивостей.

The article deals with theoretical and methodological bases for transformation of managing system of using regional export and import potentials taking into account the requirements of environmental and economic safety. Environmental and economic problems of the regional export-import potential use management are analyzed. Scientific and methodical approach to the regional export-import potential use management taking into account the requirements of environmental and economic security has been formed. Proved, that the condition of environment reflects the level of human impact on the environment during the production of goods and services exported and usage of imported goods and services. The condition of the environment is a major feedback indicator. It can be used in the system of the export-import potential's management, taking into account the requirements of environmental and economic security of the region. The author's approach to designing the mechanism of the export-import potential's management, taking into account the requirements of environmental and economic security of the region was formed. It must provide continuous organizational adaptation to permanent changes of ecological-economic values of society and environmental conditions. This approach will help ensure an effective interaction of the elements of export-import potential's usage management mechanism of the region. This will help to achieve a state of sustainable development of the region. The high rates of production of exported goods and services and usage of imported goods and services will be observed. This will be combined with the improvement of the environment condition and preservation of its natural properties.

В. В. Железняк

к. е. н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки, Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна, м. Дніпропетровськ

ФОРМУВАННЯ СТРАХОВИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВ ЯК МАТЕРІАЛЬНА ОСНОВА ЇХ ЗАХИСТУ ВІД ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ РИЗИКІВ

V. V. Zheleznyak

Ph.D., assistant professor of finance and economic security, Dnipropetrovsk National University of Railway Transport named after academician V. Lazaryan, Dnepropetrovsk

FORMING THE INSURANCE FUNDS OF THE ENTERPRISES AS A MATERIAL BASIS OF THEIR PROTECTION FROM ENTERPRISE RISKS

В статті розглянуті проблеми, пов'язані зі здійсненням страхового захисту українських підприємств в сучасних ринкових умовах при нестабільному розвитку страхового ринку. Основою для формування страхового захисту підприємства є його страхові можливості, які розуміються як способи залучення джерел цільових (компенсаційних) ресурсів. Встановлено, що підприємницька діяльність має великий ступінь ризику в умовах кризового стану економіки. Механізм відшкодування таких ризиків забезпечується страхуванням, яке дає можливість розподілити масштабні втрати між зацікавленими у страхуванні особами. Досліджено, що методами фінансування втрат підприємств є нестрахові методи передачі ризику, самострахування, страхування. Сукупність таких методів визначає потенційні страхові можливості з погляду формування страхового захисту і дозволяє здійснити порівняльний аналіз їхньої очікуваної цінності для підприємства.

There are considered problems related to realization of insurance defence of the Ukrainian enterprises in modern market conditions at unstable insurance market development. Basis of forming the insurance defence of an enterprise is its insurance opportunities which can be understood as the methods of involving of sources to compensate them for special purpose. It is set that entrepreneurial activity has a large degree of risk in the conditions of the crisis state of economy. The mechanism of compensation of such kinds of risks is provided by insurance which enables to distribute scale losses between the persons interested in insurance. It is investigated, that the methods of financing the losses of enterprises are uninsured methods of transmission of the risk, of self-insurance and insurance. The scope of such methods determines potential insurance opportunities from the point of view of forming the insurance defence and allows to carry out the comparative analysis of their expected value for an enterprise.

І. В. Лозинська

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки, Сумський національний аграрний університет, м. Суми

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ СКОТАРСТВА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

I. Lozynska

PhD in economic, associate professor of economic department, Sumy national agrarian university, Sumy

DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL MODEL CATTLE BREEDING IN AGRICULTURAL ENTERPRISES

У статті розглянуто необхідність ідентифікації пріоритетів, розробки та реалізації ефективних механізмів та інструментів впровадження індустріальної моделі розвитку товаровиробників галузі скотарства. Відродження технологічного потенціалу згідно стандартів виробництва м'ясо-молочної продукції – це ключове питання, що стоїть перед Україною на шляху її модернізації та імплементації до європейського співтовариства.

Це дасть змогу додаткового швидкого залучення приватних інвестицій; здешевлення виробництва і підвищення конкурентоспроможності продукції за рахунок економії на масштабі; інтенсивних технологій; високопродуктивного стада; сучасних методів організації виробництва і збуту; кращого доступу до фінансових ресурсів; використання висококваліфікованих фахівців; вертикальної інтеграції; відкриття нових ринків збуту; введення систем управління якістю. Для суспільства основними перевагами стане: цінова доступність м'яса та молока для населення; створення потенціалу для нарощування експорту; зменшення імпортозалежності; створення робочих місць у сільській місцевості.

The article discusses the need to identify priorities, develop and implement effective mechanisms and instruments for the implementation of the industrial model of producers the farming industry. Revival of technological capabilities according to the standards of production of meat and dairy products - a key issue facing Ukraine on its path of modernization and the implementation of the European Community. This would allow to get additional fast attracting private investment; reduce the cost of production and improve product competitiveness through economies of scale; intensive technologies; highly productive herds; modern methods of production and marketing; better access to financial resources; the use of highly skilled professionals; vertical integration; opening new markets; introduction of quality management systems. For society, the main benefits will be: affordability of meat and milk to the public; building capacity to increase exports; reduction of import dependence; create jobs in rural areas.

М. П. Вусятицька

викладач кафедри фінансів Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, м. Івано-

Франківськ

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВИХ ВАЖЕЛІВ ДЕРЖАВИ В СТИМУЛЮВАННІ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**M. Vusyatytska***assistant of finance department, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk***ANALYSIS OF THE FINANCIAL LEVERS OF THE STATE IN PROMOTING REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT**

В статті розглянуто особливості державної фінансової політики, спрямованої на розвиток економіки регіонів в Україні. Проаналізовано функціонування таких фінансових важелів як субвенції на соціально-економічний розвиток регіону, видатки з Державного фонду регіонального розвитку, видатки бюджету в рамках Угод регіонального розвитку областей, а також засобів стимулювання розвитку індустріальних парків в Україні.

In the article the features of state financial policy in Ukraine that aimed at economic development of the regions are considered. Analysis of the functioning of such financial levers as subventions for socio-economic development of the region, expenditures from the State Regional Development Fund, the budget expenditures under the Agreement for regional development, as well as means of the industrial parks development stimulation in Ukraine.

С. О. Роговський*аспірант, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ***ЗАСТОСУВАННЯ КЛАСИЧНИХ МАТРИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ МАРКЕТИНГУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ БАНКУ****S. O. Rogovskiy***postgraduate student, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kiev***THE USAGE OF CLASSIC MATRIX MARKETING INSTRUMENTS FOR BANK STRATEGY FORMATION**

У роботі досліджено доцільність застосування класичних матриць при створенні та реалізації маркетингової стратегії банку. Проаналізовано матрицю SWOT-аналізу. Стисло розглянуто варіанти PEST-аналізу, такі як - PESTLE, STEPLE, STEEPLED. Розроблено модифікацію матриці SWOT-аналізу, яка враховує комбінування різних варіантів стратегій. Проаналізовано матрицю Ансоффа та можливості врахування нею нових банківських ринків на основі сучасних технологій. В роботі описано ряд недоліків матриці Бостонської Консультативної Групи (BCG), які ускладнюють її застосування для банківського ринку. Досліджено актуальність застосування вдосконаленої матриці Дженерал Електрик – Маккінзі у банківській сфері. Окреслені труднощі вибору стратегії та вплив суб'єктивних факторів при формуванні матриці Дженерал Електрик – Маккінзі. Проведено порівняння переваг та недоліків різних підходів для обрання найефективнішого інструменту щодо розробки маркетингової стратегії банку.

The relevance of classic matrix usage for creation and realization of bank marketing strategy. The SWOT-analysis matrix has been analyzed. Such options of PEST-analysis as PESTLE, STEPLE, STEEPLED have been briefly analyzed. The Ansoff matrix and its abilities for accounting new bank markets with new technologies have been analyzed. The disadvantages of Boston Consulting Group matrix which make it difficult to be used for bank market have been described. The relevance of improved General Electric – McKinsey matrix has been examined. The difficulties of choosing the strategy and the impact of subjective factors on Electric – McKinsey matrix have been described. The advantages and disadvantages of different approaches for choosing the most effective bank marketing strategy development instrument have been compared.

О. В. Мажула*аспірант, Академія митної служби України***ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ МИТНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ****O. V. Mazhula***Postgraduate, Customs Academy of Ukraine, Kyiv City Customs***THE INSTITUTIONALIZATION OF CUSTOMS SECURITY AS AN IMPORTANT COMPONENT OF ECONOMIC SECURITY**

У статті розглянуто наукове та законодавче визначення поняття «економічна безпека», а також його розуміння на трьох рівнях. При цьому зазначено, що в умовах глобалізації значну увагу в процесі захисту національних економічних інтересів необхідно приділяти митній безпеці. Зазначено, що головним завданням на сьогодні, яке покладається на митні органи є виконання фіскальної функції. Однак в умовах інтеграційних процесів значну увагу необхідно приділяти вирішенню першочергових завдань, з якими зустрічається Державна фіскальна служба, як відкритий до діалогу державний орган. Тому в статті виокремлено проблеми, які потребують нагального вирішення та наголошено на необхідності переорієнтування митних органів на формування стабільної та ефективної системи митної безпеки держави.

The article reviews the scientific and legal definition of "economic security" as well as its understanding of the three levels. It noted that in the context of globalization the main attention in the process of protecting national economic interests should be given to the Customs security. It is noticed that the main task today, which relies on the customs is to perform fiscal functions. However, in the integration process much attention should be paid to solving priority tasks, which meets the State Fiscal Service as open to dialogue state agency. Therefore, the article singles out problems that need urgent solution and stressed the need for reorienting customs on the formation of a stable and effective system of customs security.

В. П. Братюк*к. е. н., доцент кафедри обліку та фінансів, Мукачівський державний університет, м. Мукачево***Я. Ю. Гудачок***магістр спеціальності фінанси і кредит, Мукачівський державний університет, м. Мукачево***ДОСЛІДЖЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ НАДІЙНІСТЮ СТРАХОВИКА НА ПРИКЛАДІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ****V. P. Bratyuk***ph.D., assistant professor of accounting and finance, Mukachevo State University, Mukachevo***Ya. Yu. Hudachok***masters in finance and credit, Mukachevo State University, Mukachevo***RESEARCH MANAGEMENT FINANCIAL SOUNDNESS OF THE INSURER BY THE EXAMPLE OF INSURANCE COMPANIES IN UKRAINE**

Фінансова надійність страхових компаній є визначальною умовою, за допомогою якої інститут страхування може повноцінно виконувати своє багатопланове призначення у ході суспільного відтворення. Враховуючи те що, кошти які залучаються в цю сферу є коштами здебільшого приватних та корпоративних клієнтів, то вагомим чинником вкладення цих ресурсів є фінансова стійкість страхової компанії, а саме методи та механізми її забезпечення, підтримки та постійного моніторингу для формування надійної інвестиційної репутації, гарантування безпеки коштів та контроль за результативним їх використанням та інвестуванням.

Financial stability of insurance companies is a key condition by which the institution of insurance can adequately fulfill its multifaceted destination in the course of social reproduction. Given the fact that the funds involved in this area is mostly private funds and corporate clients, investing a significant factor of these resources is the financial stability of the insurance company, such as methods and mechanisms for its maintenance, support, and ongoing monitoring to form a reliable investment reputation, security capital and effective control over the use and investment.

О. С. Вдовенко*аспірант ННЦ «Інститут аграрної економіки», м. Київ*

СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

O. S. Vdovenko

postgraduate student 'Institute of Agrarian Economics' National Scientific Centre, Kyiv

CONTEMPORARY REALITIES OF FINANCIAL SECURITY OF ENTERPRISES IN AGRICULTURE

Досліджено фінансовий стан суб'єктів підприємництва в аграрній сфері як важливого індикатора фінансової безпеки. Виявлено внутрішні і зовнішні чинники, що сприяли погіршенню показників фінансового стану в 2012 р.. Встановлено, що забезпечення фінансової безпеки залежить від ефективного управління вартістю і структурою капіталу та дебіторською і кредиторською заборгованістю. Актуальним питанням є забезпечення умов для прибуткової діяльності суб'єктів підприємництва як основи фінансової незалежності і самодостатності аграрного сектору у формуванні необхідного ресурсного потенціалу, а отже і забезпечення фінансової безпеки

The financial condition of an enterprise in agriculture as an important indicator of financial security is investigated. Internal and external factors that contributed the deterioration of financial condition rates in 2012 are outlined. It has been established that the maintenance of financial security depends on effective cost management and capital structure and account receivables and payables. The urgent issue is to provide the conditions for profitable business of enterprises as the basis of financial independence and self-sufficiency of agriculture in the required resource potential formation, and thus, the maintenance of financial security.

И. Б. Золотых

к. э. н., доцент, доцент кафедры экономической теории и общественных наук, Николаевский национальный аграрный университет, г. Николаев

ЕКОНОМІКА ЗНАНИЙ: ОСОБЕННОСТИ И ПАРАМЕТРЫ РАЗВИТИЯ

I. B. Zolotych

PhD, kdotsent, associate professor of economics and social sciences, Mykolayiv State Agrarian University, Nikolaev

KNOWLEDGE ECONOMY: FEATURES, PARAMETERS OF DEVELOPMENT

В статье рассматриваются основные черты экономики знаний, ее главные элементы и условия развития. Исследуются важнейшие аспекты формирования экономики знаний. Уточнены факторы, обеспечивающие применение знаний в экономике. Выявлена квинтэссенция экономики знаний и её главное отличие от инновационной экономики.

The article considers the main characteristics of the knowledge economy, its main elements and conditions of development. We investigate the most important aspects of the formation of the knowledge economy. Clarified the factors that ensure the application of knowledge in the economy. Clarified the essence of the knowledge economy and its main difference from the innovation economy.

A. K. Мідляр

к. е. н., доцент кафедры менеджмента та адміністрування, Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця

ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

A. K. Midlyar

Ph.D., Associate professor of management and administration, Vinnytsia Trade and Economics Kiev National Trade and Economic University, Vinnitsa

LEGAL BASIS FOR THE IMPLEMENTATION OF COMPETITION POLICY

У даній статті подано аналіз розробки і реалізації конкурентної політики держави з правової точки зору, виділено етапи розвитку конкуренції в Україні. Встановлено, що конкурентного права на момент переходу до ринкової перебудови, в Україні не існувало. Тому, ті зміни в ринковій системі (відмова від адміністративно-командної системи економіки), спричинили за собою початок формування конкурентного права. Виявлено необхідність систематизації конкурентного законодавства України. Вплив і роль економіки і права (конкурентного) у формуванні антимонопольно-конкурентної політики, тісно пов'язані з початком в державі перехідного етапу до ринкової системи економіки; виділено етапи розвитку економічного і правового поля в сфері конкуренції. Врахувавши вплив на конкурентну політику, було виділено два основних фактори впливу на конкурентне право: економічний і правовий. Запропоновано основні напрямки удосконалення діяльності Антимонопольного комітету України.

This article presents an analysis of the development and implementation of competition policy from a legal point of view, isolated stages of the competition in Ukraine. Established that competition law at the time of transition to a market adjustment in Ukraine did not exist. Therefore, the changes in the market system (failure of a command economic system), led to the beginning of the formation of competition law. Necessity systematization of competition law in Ukraine. The impact and role of economics and law (competition) in the formation of antimonopoly and competition policy are closely related to the start of the state of transition to market economy; selected stages of the economic and legal framework in the field of competition. Taking into account the effect on competition policy was highlighted two main impacts on competition law, economic and legal. The basic directions of perfection of the Antimonopoly Committee of Ukraine.

С. О. Шевченко

к. е. н., доцент кафедри фінансів Київського національного торговельно-економічного університету, м. Київ

ПДВ: ПРОБЛЕМИ СПРАВЛАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

S. O. Shevchenko

PhD (Economics), Associate, Kyiv National University of Trade and Economics University

VAT COLLECTION PROBLEMS AND THEIR SOLUTIONS

В статті розглянуто та проаналізовано основні теоретичні підходи щодо справляння податку на додану вартість. Визначено місце ПДВ в доходах Зведеного бюджету України. Розвинуто підходи до визначення пріоритетних напрямів підвищення фінансової ефективності ПДВ. Розглянуто та критично оцінено елементи податку на додану вартість. Доведено, що збільшення граничної межі для обов'язкової реєстрації платника ПДВ позитивно вплине на діяльність саме дрібних торговельних підприємств. Розглянуто діючі ставки податку на додану вартість та визначено коло товарів, які підпадають під оподаткування ПДВ за ставкою 7%. Розглянуто комплекс заходів запропонованих щодо вирішення проблем адміністрування податку на додану вартість. Розвинуто підходи до забезпечення ефективного справляння ПДВ як складової системи податкового регулювання соціально-економічного розвитку країни.

В статье рассмотрены и проанализированы основные теоретические подходы относительно администрирования налога на добавленную стоимость. Определено место НДС в доходах Сводного бюджета Украины. Развита подходы к определению приоритетных направлений повышения фискальной эффективности НДС. Рассмотрено и критически оценены элементы налога на добавленную стоимость. Доказано, что увеличение минимального предела для обязательной регистрации плательщика НДС положительно повлияет на деятельность именно мелких торговых предприятий. Рассмотрены действующие ставки налога на добавленную стоимость и определено круг товаров, которые подпадают под налогообложение НДС за ставкой 7%. Рассмотрен комплекс мероприятий предложенных относительно решения проблем администрирования налога на добавленную стоимость. Развита подходы к обеспечению эффективного администрирования НДС как составной системе налоговой регуляции социально-экономического развития страны.

In the article basic theoretical approaches are considered and analyzed in relation to the production of tax value-added. Certainly place of VAT in the profits of the Erected budget of Ukraine. Going is developed near determination of priority directions of increase of fiscal efficiency of VAT. It is considered and the elements of tax are critically appraised value-added. It is well-proven that the increase of maximum limit for obligatory registration of payer of VAT positively will influence on activity exactly of shallow point-of-sale enterprises. The operating rates of tax are considered value-added and certainly circle of commodities which fall under taxation of VAT after a rate 7%. The complex of measures of the problems of

administration of tax offered in relation to a decision is considered value-added. Going is developed near providing of effective production as component system of the tax adjusting of socio-economic development of country VAT.

О. А. Мартинюк

к. е. н., доцент кафедри менеджменту, Міжнародний гуманітарний університет м. Одеса, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОПИСУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В СУЧАСНИХ ІТ-СИСТЕМАХ

E. Martynyuk

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, International Humanitarian University (Odessa)

FEATURES DESCRIPTION OF BUSINESS PROCESSES IN MODERN IT SYSTEMS

В статті розглядається застосування інформаційних технологій у моделюванні бізнес-процесів, що є сучасним підходом до формалізації, вивчення та оптимізації діяльності підприємств та організацій. Докладно розглянуто основні нотації та стандарти опису бізнес-процесів, які діють на сучасному ринку та пропонуються вендорами. Також надана стисла характеристика позитивних та негативних особливостей розглянутих стандартів, та наведено основні напрямки і можливості їх взаємного використання. Заслужують на увагу причини розвитку основних тенденцій ринку інформаційних технологій та вектори подальших перспектив розвитку.

In the article the use of information technology in business process modeling, which is a modern approach to formalization, study and optimization of enterprises and organizations. Details the basic notations and standards describing business processes that are on the market today, as well as vendors. Also provided a brief description of the positive and negative features of the considered standards and provides basic directions and possibilities of their mutual advantage of. Noteworthy are the causes of the major trends in the IT market and vectors future prospects.

О. Ю. Чуріканова

кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій, Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

МІСЦЕ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ СЕРЕД ОБ'ЄКТІВ КОГНІТИВНОЇ НАУКИ

O. Y. Churikanova

PhD, Associate Professor, Department of Economic Cybernetics and Information Technologies State Universities' National Mining University»

PLACE OF REGIONAL ECONOMY AMONG THE OBJECTS OF COGNITIVE SCIENCE

Визначено місце регіональної економіки серед об'єктів когнітивної науки. Дано визначення терміну «когнітивність» та подано фактори та методи когнітивістики. За допомогою сервісу Google Scholar, досліджено наукові публікації за напрямком когнітивістики, а саме проаналізовано загальний обсяг публікацій за напрямком, розподіл кількості публікацій по роках, обсяги публікацій за тією чи іншою наукою, проаналізовано перелік зарубіжних наукових видань, присвячених когнітивним наукам за індексом цитування. Визначено рівень наукової розробленості використання когнітивного підходу за такими напрямками як когнітивна економіка, когнітивний штучний інтелект, когнітивна психологія, когнітивна лінгвістика, когнітивна етологія, матеріальна когнітивна наука, когнітивна логіка, когнітивна неврологія, когнітивна нейробіологія, когнітивна нейрофізіологія, когнітивна філософія свідомості, когнітивна експериментальна психологія, когнітивна нейронаука, когнітивна географія, когнітивна психолінгвістика, когнітивна нейролінгвістика. Показано об'єкти перетину різних наук в застосуванні когнітивного підходу.

Place of regional economy among the objects of cognitive science is defined. Investigated the cognitive areas of the economy in the aspect of overall cognitive science. The definition of the term "Cognition" and presents the factors and methods of cognitive science. Using the Google Scholar service, studied scientific publications in the direction of cognitive science, namely the analysis of the total volume of publications in direction, distribution of publications by year, the volume of publications by varying science analysis for foreign scientific publications on cognitive science by index citation. The level of research is elaborated using cognitive approach in the following areas as cognitive economics, cognitive artificial intelligence, cognitive psychology, cognitive linguistics, cognitive ethology, cognitive science material, cognitive logic, Cognitive Neuroscience, Cognitive neuroscience, cognitive neurophysiology, cognitive philosophy of mind, cognitive experimental psychology, cognitive neuroscience, cognitive geography, cognitive psycholinguistics, cognitive neurolinguistics. Showing items intersection of various sciences in the application of the cognitive approach.

Л. О. Вдовенко

к. е. н., доцент, Вінницький національний аграрний університет

МЕХАНІЗМ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ АГРАРІЇВ

L. A. Vdovenko

к. е. н., associate Professor Vinnytsia national agrarian University

THE MECHANISM OF BANK LENDING TO FARMERS

Проаналізовано стан кредитування підприємств АПК Вінницької області та особливості механізму банківського кредитування, який є формою реалізації процедури кредитування, що здійснюється самостійно кожним комерційним банком на основі сформованої кредитної політики, ефективність якого визначається збігом економічних інтересів кредитора та позичальника. Визначені чинники, що гальмують доступ до банківського кредитування с.-г. товаровиробників і погіршують їх кредитне забезпечення.

Зроблено висновки, що лише вдосконалення діючого механізму банківського кредитування поєднанням нормативно-законодавчих, адміністративно-регуляторних та економічних важелів впливу на кредитну активність банківських установ сприятиме ефективності аграрного бізнесу через вільний і необмежений доступ до кредитних ресурсів як основного джерела їх фінансового забезпечення.

Analyzes the state of lending to agricultural enterprises Vinnytsia region and the peculiarities of the mechanism of Bank lending, which is a form of implementation of the credit process, is carried out independently by each commercial Bank based on credit policy, the effectiveness of which is determined by the coincidence of economic interests of the lender and the borrower. The factors impeding access to Bank lending S. agricultural producers and reduce their credit supply.

Concluded that only improving the current mechanism of Bank lending to a combination of legislative, administrative and regulatory and economic levers of influence on the credit activity of the banking institutions will contribute to the efficiency of the agricultural business through free and unlimited access to credit as the main source of financial support for them.

С. Я. Ковальчук

к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

Т. А. Мельник

студентка економічного факультету, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТРУКТУРНИЙ РОЗВИТОК ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ

S. J. Kovalchuk

c. e. s., associate Professor of the Department of International Economics, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia

T. A. Melnik

student at the Faculty of Economics, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia

FUNCTIONAL-STRUCTURAL DEVELOPMENT OF ORGANIC PRODUCTS IN INTERNATIONAL MARKET

В статті досліджено стан розвитку органічної продукції українського і міжнародного ринків. Проаналізовано обсяги виробництва екологічно чистої продукції, її реалізацію та відповідну цінову політику, ринки збуту. Виділено головні чинники, що стримують розвиток органічної продукції. Представлено пропозиції щодо подальшого розвитку органічного виробництва в Україні. Доведено, що соціально-економічний розвиток України вимагає підвищення рівня продовольчої безпеки держави,

забезпечення населення високоякісними та екологічно безпечними продуктами харчування з метою збереження його здоров'я, поліпшення добробуту суспільства. Таку безпеку гарантує органічно чиста продукція, виробництво якої є одним з пріоритетних напрямів розвитку сільського господарства.

The article investigates the state of organic produce Ukrainian and international markets. Analyzed volumes of environmentally friendly products, its implementation and appropriate pricing, markets. Highlight the main factors that hinder the development of organic products. Presented proposals for the further development of organic production in Ukraine. It is proved that the socio-economic development of Ukraine requires higher level of food security, providing the population with high-quality and environmentally friendly food in order to preserve his health, improve the welfare of society. This ensures the safety of organically pure products, the production of which is one of the priorities of agricultural development.

Г. В. Костюк

к. е. н., доцент кафедри менеджменту, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ

А. Ю. Терещук

магістр, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

G. Kostiuk

associate professor of management, Kyiv national university of technology and design, Kyiv

A. Tereshchuk

magister, Kyiv national university of technology and design, Kyiv

INNOVATION MANAGEMENT ENTERPRISES OF LIGHT INDUSTRY

В статті досліджено і висвітлено основні поняття та сутність інноваційної діяльності організації; визначено цілі інноваційного менеджменту та складові інноваційного процесу; досліджено організаційні форми розвитку інноваційної діяльності. Сформульовано основні складові інноваційної стратегії розвитку на прикладі підприємства легкої промисловості, у відповідності з головними напрямками його діяльності.

The article investigates and highlights the key concepts and innovative nature of the organization; Objectives and components of innovation management innovation process; Organizational forms of innovation. The basic components of the innovation strategy of the example of light industry, according to the main areas of its activity.

Т. В. Хворост

к. е. н., доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, Сумський національний аграрний університет, м. Суми

РОЗВИТОК СВІТОВОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКІВ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

T. V. Khvorost

Ph.D., assistant professor of the Foreign Economic Activities Management and Eurointegration Chair, Sumy National Agrarian University, Sumy

THE DEVELOPMENT OF GLOBAL AND NATIONAL MARKETS DAIRY PRODUCTS

В статті висвітлено результати комплексних досліджень світового та національного ринку молока. Проведений аналіз динаміки обсягів виробництва молока в Україні та світі. Визначено основних світових виробників молочної продукції та основних світових експортерів. Проаналізовано стан національного виробництва та експорту молочної продукції. Визначено основні тенденції та пріоритетні напрями його розвитку.

The article highlights the results of comprehensive studies of global and national market milk. The analysis of the dynamics of milk production in Ukraine and worldwide is made. The major world producers of dairy products and the world's major exporters are determined. The state of national production and export of dairy products. The main trends and priorities for its development are determined.

А. В. Максимова

к. е. н., доцент кафедри обліку і аудиту підприємницької діяльності Криворізького економічного інституту ДВНЗ «КНУ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ОПЕРАЦІЙ З ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ БАНКУ

A. V. Maksymova

Associate Professor of the Department of Accounting and Audit of Business Activities, Kryvyi Rih Economic Institute SHEE(State Higher Educational Establishment) "Kryvyi Rih National University"

ACTUAL PROBLEMS OF ACCOUNTING, ANALYSIS AND CONTROL OF OPERATIONS, DEALING WITH FORMATION AND DIVISION OF BANK'S PROFIT

Стаття присвячена актуальним проблемам обліку, аналізу та контролю операцій з формування та розподілу прибутку банку в сучасних умовах функціонування банківської системи. Мета статті - дослідження теоретичних та прикладних аспектів обліку, аналізу та контролю операцій з формування та використання прибутку банку та визначення шляхів їх вдосконалення. Дослідження проведено за допомогою загальнонаукових (індукції, дедукції, наукового узагальнення, порівняння, системності та комплекстності), економіко-статистичних (співставлення, табличний, графічний, метод укрупнення результатів, кількісні методи аналізу) методів. В статті визначено особливості облікових процедур щодо формування та розподілу прибутку в банках. Досліджено законодавчо-нормативні вимоги щодо відображення прибутку в звітності банків. Проведено аналіз фінансових результатів банків України. За результатами дослідження виявлено основні проблеми та недоліки в сфері обліку, контролю та аналізу операцій з формування та використання прибутку банку. Запропоновано шляхи вирішення проблем та внесення пропозиції щодо вдосконалення системи обліку операцій з формування прибутку комерційних банків.

The article is devoted to the actual problems of accounting, analysis and control of operations, dealing with formation and division of the bank's profit under modern conditions of the banking system's functioning. The aim of the article is to investigate the theoretic and applied aspects of accounting, analysis and control of the operations, dealing with the formation and usage of the bank's profit and to define the ways of their improvement.

The investigation is made with the help of the generally-scientific (induction, deduction, scientific generalization, comparison, system method and completeness), and economic-statistic methods (matching, table, graphic methods, the method of results enlargements, quantitative methods of analysis).

The peculiarities of accounting procedures, dealing with the formation and division of banks profits are defined in the article. The legislation-normal requirements, dealing with the profit reflection in banks reporting are investigated. The analysis of Ukraine banks' financial results is made. The main problems and disadvantages in the sphere of accounting, control and analysis of operations, dealing with the formation and usage of the bank's profit are revealed according to the results of the investigation. The ways of the problems decision are offered and the improvement propositions of the operations accounting system, dealing with the profit formation of commercial banks are introduced.

В. В. Скриль

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ЕКОНОМІЦІ (НА ПРИКЛАДІ СП «ПОЛТАВСЬКА ГАЗОНАФТОВА КОМПАНІЯ»)

V. V. Skril

PhD (Econ.), Docent department of enterprise economics and personnel management, Poltava National Technical Yuriy Kondratyuk University

AN ASSESSMENT OF JOINT VENTURES ACTIVITY OF THE DOMESTIC ECONOMY (EXEMPLIFIED BY JV POLTAVA PETROLEUM COMPANY)

В статті проводиться аналіз діяльності підприємств з іноземними інвестиціями. Оцінка діяльності таких підприємств здійснюється на основі методу оцінки результативності господарської діяльності підприємств з іноземними інвестиціями, зокрема застосовується метод підвищення результативності. Суть методу заснована на комплексній оцінці, що визначається на основі системи показників, які всебічно відображають стан і розвиток підприємства. Наведено алгоритм отримання комплексної оцінки стану підприємства, який складається із визначення п'яти блочних оцінок та вісімнадцяти одиничних показників. На основі матриці господарської діяльності підприємства сформовано ієрархічну структуру оціночних показників господарської діяльності СП «ПГНК». Визначена характеристика чинників, які впливають на господарську діяльність підприємства та сформовано основні напрями підвищення ефективності функціонування СП «ПГНК».

The article gives the analysis of the activity of enterprises with foreign investments. The assessment of the activities of such enterprises is based on the method of assessment of economic activity of enterprises with foreign investments, in particular there is a method of improving the efficiency. The method is based on a comprehensive assessment, which is determined on the basis of a system of indicators that comprehensively shows the state and development of the enterprise. The algorithm of obtain the comprehensive assessment of the company are given and it consists the identification of five block of assessment and eighteen single indicators. The hierarchical structure of the estimated indicators of economic activity of the JV «PPC» is formed on the basis of the matrix of economic activity of the enterprise. A systematic characterization of factors, that can affect the economic activities of the enterprise, is defined and the basic directions of increasing the efficiency of functioning of the JV «PPC» are formed.

Т. Ф. Рябоволик

ассистент кафедры экономики труда и менеджмента, Кировоградский национальный технический университет

БИФУРКАЦИЯ ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ В ИННОВАЦИОННОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ И СТРАН МИРА

T. F. Ryabovolik

teacher, Kirovograd National Technical University

BIFURCATION OF EMPLOYMENT IN INNOVATIVE SECTOR OF ECONOMY IN UKRAINE AND THE WORLD

В статье проанализировано состояние занятости населения в инновационном секторе экономики Украины и стран мира. Проведено исследование индекса инновационности и показателей занятости населения по сферам экономики. Также исследована точка бифуркации, которая характеризует критическое состояние системы, при котором система становится неустойчивой относительно любых колебаний и возникает неопределенность: станет ли состояние системы хаотическим или она перейдет на новый, более дифференцированный и высокий уровень упорядоченности.

Рассмотрена более детально сфера занятости в третичном секторе экономики, который представлен как прогрессивный, высокотехнологичный, инновационный генератор развития страны. Отображено более глубокое расслоение рабочей силы в секторах экономики, а также исследованы показатели молодежной безработицы, которые играют значительную роль в становлении и развитии занятости населения в инновационном секторе экономики. Разработаны рекомендации по увеличению и качественному улучшению занятости в третичном секторе экономики, а также по формированию собственной стратегии развития экономики.

The paper presents an analysis of the population employment in the innovation sector of economy in Ukraine and countries of the world. The research of innovation index and the employment situation of the population in the spheres of economy has been made. Also the bifurcation point, which characterizes the critical state of the system at which this system becomes unstable to any hesitation and uncertainty arises: Will the chaotic state of the system or it will move to a new, more differentiated and high level of ordering, has been characterized.

The sphere of employment in the tertiary sector of economics, represented as a progressive, high-tech and innovative generator of the country development, has been considered more thoroughly. Displaying deeper stratification of labor in economic sectors, indicators of youth unemployment which play a significant role in the development of employment in the innovation economy have been studied. The recommendations for increasing and improving the quality of employment in the tertiary sector of the economy, as well as to develop their own strategies for economic development have been given.

С. Б. Іваницька

к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

М. О. Беніна

студентка, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ҐЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

S. B. Ivanytska

PhD in Economics, Associate Professor, Enterprise Economy and Human Resource Management Department, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

M. O. Benina

student, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

ANALYSIS OF GENDER INEQUALITY CURRENT STATE IN THE LABOR MARKET OF UKRAINE

У статті розглянуто проблеми ґендерної нерівності на ринку праці в Україні в сучасних умовах. Зосереджено увагу на розумінні таких основних понять як: ґендер, ґендерна політика та ґендерна рівність. Розглянуто основні підходи до вирішення ґендерних проблем при здійсненні політики розвитку ринку праці. Здійснено аналіз кількості зайнятого та безробітного населення (за статтю) у віці 15-70 років та чисельності зареєстрованих безробітних (за статтю), які були охоплені заходами активної політики сприяння зайнятості в Україні. Розроблені напрями регулювання ринку праці у складі державно та регіональної ґендерної політики.

The paper considers the problem of gender inequality in the labor market of Ukraine in the modern conditions. It is focused on understanding of such basic concepts as: gender, gender policy and gender equality. The basic approaches to solving gender problems at implementing the policy of labor market development are considered. The analysis has been made comparing the number of employed and unemployed people (by gender) at the age of 15 – 70 and the number of registered unemployed persons (by gender) engaged in the intense policy activities on promoting employment in Ukraine. Trends of the labor market regulation have been developed within the national and regional gender policy.

Л. Г. Медвідь

к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, Львівська комерційна академія, м. Львів

Д. О. Харинович-Яворська

здобувач кафедри бухгалтерського обліку, Львівська комерційна академія, м. Львів

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

L. Medvid

PhD (Econ.), Docent, assistant professor of accounting, Lviv Academy of Commerce, Lviv

D. Kharynovych-Yaworska

Researcher of the Department of Accounting, Lviv Academy of Commerce, Lviv

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF INTERNAL CONTROL OF TRADE ENTERPRISES IN A COMPETITIVE ENVIRONMENT

У статті пояснено необхідність проведення внутрішнього контролю, як однієї із важливіших функцій управління. Його проведення повинно базуватись на основі запропонованої концепції, нормативних документах та запропонованих етапів із використанням «просунутого бюджетування». В подальшому це дозволить ефективніше використовувати ресурси та активи, які можна проконтролювати за допомогою план/факт-аналізу ключових показників розвитку (KPI) торговельного підприємства.

The article explained the need for internal control as one of the most important management functions. His conduct should be based on the basis of the proposed concepts, regulations and proposed stages, using

«advanced budgeting». In the future, this will allow more efficient use of resources and assets that can be controlled by means of a plan/actual analysis of key performance indicators (KPIs) commercial enterprise.

A. Yu. Pankova

к. е. н., доцент кафедри менеджменту, Запорізький національний технічний університет

V. V. Teslenko

Магістрант кафедри менеджменту, Запорізький національний технічний університет

ГЕНЕЗИС ПОНЯТТЯ МІСТО ЯК ПЕРВИННОГО ЕЛЕМЕНТУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

A. Yu. Pankova

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor Department of Management, Zaporizhzhya national technical university

V. V. Teslenko

Master student, Department of Management, Zaporizhzhya national technical university

THE GENESIS OF THE CONCEPT OF THE CITY AS THE PRIMARY ELEMENT OF THE REGIONAL ECONOMY

Розвиток будь-якого суспільства завжди пов'язаний з певною територією. Вивченням просторових аспектів розвитку суспільства займається багато наук, а саме: географія, демографія, соціологія, регіоналістика. Проте, дослідження не ставить на меті огляд усіх існуючих наукових поглядів до визначення поняття, а лише тих, що мають відношення до економіки міста, як первинного елементу регіональної економіки.

Глобальні зміни у всіх сферах життя сучасного суспільства змушують по-новому подивитися на багато явищ і процесів, що є невід'ємними компонентами і найважливішими складовими регіонального розвитку. До таких явищ належить регіональна економіка. На думку академіка Гранберга О.Г.: "регіональна економіка вивчає економіку окремих регіонів: об'єктивні передумови економічного розвитку регіону (географічне положення, природно-ресурсний, демографічний, виробничий потенціал, виробничу структуру, соціальну сферу і умови життя, систему розселення і розміщення господарства, механізм функціонування та управління економікою)" [1, с.337].

Один із засновників регіональної економічної науки Орешин В.П., вважає, що регіональна економіка «вивчає сукупність економічних і соціальних чинників і явищ, що обумовлюють планове формування і розвиток продуктивних сил і соціальних процесів в регіональній системі країни і кожному регіоні. Рациональне розміщення продуктивних сил розглядається як основа, головна складова частина регіональної економіки» [2, с.19].

На територіальний аспект вказує і Василенко В.М.: «Економічний регіон, являє собою територіально цілісну частину єдиного господарського комплексу із взаємопов'язаними ознаками: характером виробничої спеціалізації й мірою комплексності його розвитку [3, с.23].

The development of any society is always associated with a certain territory. The study of the spatial aspects of society engaged in many sciences, such as geography, demography, sociology, regional studies. However, no study aims to review all existing scientific views to the definition, but only those that are relevant to the city's economy as the primary element of the regional economy. Global changes in all spheres of modern life bringing a new look at many events and processes that are essential components and essential parts of regional development. These phenomena belongs to the regional economy. According to the academician Hranberh A.H.: "regional economics studies the economy of certain regions, the objective conditions of economic development of the region (geographical location, natural resources, population, production capacity, production structure, social services and living conditions, resettlement and placement system management, operation mechanism and management of the economy" [1, p.337].

One of the founders of regional economics Oreshin V.P., believes that the regional economy "examines a set of economic and social factors and events that contribute to the planned formation and development of the productive forces and social processes in the regional system of the country and each region. The rational distribution of productive forces considered as the basis, the main component of the regional economy" [2, p.19].

On the territorial aspect points and Vasilenko V.N.: "Economic region is geographically integral part of a single economic complex of interrelated features: the nature and extent of production specialization of its complexity [3, p.23].

V. V. Dubovaya

к. е. н., доцент кафедри обліку і аудиту, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

ВИЗНАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

V. V. Dubovaya

Ph.D. (Economics), docent of accounting and auditing, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

RECOGNITION OF THE ELEMENTS OF FINANCIAL STATEMENTS

В статті розглянуто міжнародні концепції складу, визначення та визнання елементів фінансових звітів. Виявлено відсутність визначення окремих елементів фінансових звітів та недосконалість офіційного українського перекладу термінології. Зроблено висновки та пропозиції щодо оновлення Conceptual Framework 2010: розширити визначення поняття "визнання елементів фінансових звітів" як процесу включення до фінансового звіту статті, яка відповідає визначенню елемента та критеріям визнання. Запропонувати дев'ять елементів фінансових звітів: актив, зобов'язання, власний капітал, дохід, витрати, прибуток або збиток, інший сукупний дохід, внески і вилучення власників, грошові потоки. Сформулювати визначення поняття "внески і вилучення власників" та критерії визнання усіх елементів фінансових звітів. Водночас запровадити офіційний український переклад IAS 1, у якому термін "other comprehensive income" перекласти дослівно як "інший сукупний дохід", та "gains" – як "інші доходи".

This article describes the international concepts of consist, definition and recognition of elements of financial statements. Revealed no definition of certain elements of financial statements and imperfections official Ukrainian translation of terminology. The conclusions and proposals for updating the Conceptual Framework 2010: expand the definition of "recognition elements of financial statements" as the process of incorporating in the financial statement an item that meets the definition of an element and satisfies the criteria for recognition. Submit nine elements of financial statements: asset, liabilities, equity, income, expenses, profit or loss, other comprehensive income, contributions by and distributions to owners, cash flows. State the definition of "contributions by and distributions to owners" and recognition criteria for all elements of the financial statements. Meanwhile edit official Ukrainian translation for IAS 1, wherein the term "other comprehensive income" translated literally as "інший сукупний дохід" and "gains" – as "інші доходи".

T. V. Герасименко

канд. геол. наук., доцент кафедри економіки підприємства Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна

ПРАКТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ПЕРЕВИЗНАЧЕННЯ ПЛОЩІ ТЕРИТОРІЙ ЧОРНОБІЛЬСЬКИХ ЗОН ВІДЧУЖЕННЯ

T. V. Herasymenko

Cand. Sci. (Geol.), assoc. prof. department of economy of enterprises State Higher Educational Institution "National Mining University", Dnipropetrovsk, Ukraine

PRACTICAL RESEARCH, ENVIRONMENTAL AND ECONOMIC PRINCIPLES OF REDEFINING THE TOTAL AREA OF THE CHERNOBYL EXCLUSION ZONES

В статті розглянуті питання подолання психологічної концепції непорушеного «Чорнобильського зонального поділу» території з врахуванням періоду напіврозпаду радіонуклідів та відповідним зменшенням дозового критерію. Спираючись на досвід первинного вивчення радіоактивного забруднення запропоновані заходи з проведення ревізійних досліджень потужностей експозиційних доз з метою пониження статусу зонального поділення. Зазначено, що незважаючи на відсутність наукового обґрунтування четвертої зони, на періоди напіврозпаду радіонуклідів, продовжують діяти закони і постанови, що були прийняті в екстремальних умовах перших років після атомної катастрофи і які вже не відповідають сьогоденному рівню загрози. Оцінена економічна ефективність подолання негласного мораторію на перегляд меж зон радіоактивного забруднення територій та можливе

скорочення бюджетного фінансування на соціальні виплати.

The article highlights the concept of overcoming psychological unshakeable "Chernobyl zone distribution" areas according to the half-life radionuclides and corresponding decreasing of dose criterion. Based on the experience of studying primary radiation pollution, the measures for the research of capacities of exposure doses purposely to decrease the status of zonal division are introduced. Indicated that despite the lack of scientific justification of fourth zone, the half-life radionuclides continue to apply laws and regulations that were adopted in the extreme conditions of the first years after the nuclear disaster and which do not meet today's threat level. The cost effectiveness overcome the backroom moratorium to review the limits of zones of radioactive contamination and possible budget cuts on social payments is estimated.

О. О. Бондаренко

к. т. н., доцент, професор кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки Київського національного університету технологій та дизайну

І. О. Юрчик

магістр кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки Київського національного університету технологій та дизайну

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЕКОНОМІЧНА ЗЛОЧИННІСТЬ»

О. О. Bondarenko

Cand.Tech.Sci., Assistant professor, Professor of the Department of Finance and the Financial and Economic Security Kyiv National University of Technologies and Design

I. O. Yurchik

Master of the Department of Finance and the Financial and Economic Security Kyiv National University of Technologies and Design

FORMATION AND DEVELOPMENT OF THE MODERN APPROACHES TO DEFINITION OF "ECONOMIC CRIME"

В статті досліджено та узагальнено теоретичні підходи до визначення сутності економічної злочинності. Проведено аналіз термінології понять близьких до "економічної злочинності", встановлено що вони не є тотожними. Контент-аналіз поняття "економічна злочинність" обґрунтував необхідність його системного та комплексного дослідження, дав можливість сформулювати авторське бачення визначення "економічної злочинності".

In the article, it is researched and generalized theoretical approaches to determining the nature of economic crime. It is analyzed the terminology of close to the "economic crime" concepts. It is established that they are not identical. Content analysis of the concept of "economic crime" justifies the need for its systematic and comprehensive study, makes possible to formulate the author's seeing the definition of "economic crime".

Е. С. Полякова

к. е. н., доцент кафедри фінансів і кредиту, ВНЗ «Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка», м. Миколаїв

ОЦІНКА СТРУКТУРИ РЕСУРСНОЇ БАЗИ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ

E. S. Polyakova

Ph.D., assistant professor of finance and credit, Universities' International Technological University "Nicholas Polytechnic", Mykolaiv

ASSESSMENT OF THE RESOURCE BASE UKRAINIAN BANK

В статті комплексне досліджено структура банківських ресурсів. Надаються різні трактування поняття «банківські ресурси». Визначено динаміку компонентів ресурсної бази як окремих банків, так і банківської системи взагалі. Наведені дані про динаміку основних складових банківських ресурсів в Україні за останні сім років та оцінено як змінювалася частка окремих складових ресурсної бази банківських установ в Україні протягом аналізованого періоду, шляхом визначення питомої ваги кожного виду банківських ресурсів станом на початок кожного року. Оцінено реальну динаміку наведених показників у вільноконвертованій валюті за офіційним курсом гривні щодо долара США, встановленого НБУ, станом на початок кожного року. Здійснено аналіз структури ресурсів окремих великих українських банків першої групи. Виявлено закономірності та тенденції процесу залучення ресурсів банками. Викладено проблеми цього процесу та рекомендовано можливі шляхи їх вирішення.

The paper investigates the complex structure of bank resources. Provides different interpretations of the concept of "bank resources." Dynamics of components of the resource base of individual banks and the banking system in general. The data on the dynamics of the main components of banking resources in Ukraine over the past seven years and is estimated as the fraction of the individual components varied resource base of banks in Ukraine during the period, by determining the specific weight of each type of bank resources at the beginning of each year. Reviewed by real dynamics following parameters in freely convertible currency at the official exchange rate of hryvnia against the US dollar set by the NBU, as at the beginning of each year. The analysis of the structure of the resources of individual large Ukrainian banks first group. The regularities and trends in the process of fundraising by banks. Article presents the problem of the process and recommend possible solutions.

Ю. Ю. Сус

к. е. н., доцент кафедри фінансів і аудиту, Житомирський національний агроєкологічний університет, м. Житомир

ОБґРУНТУВАННЯ РЕЗЕРВІВ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВИРОБНИЦТВА АГРОПІДПРИЄМСТВ

Yu.Yu. Sus

Ph.D., Associate Professor of the Department of Finance and Audit, Zhytomyr National Agroecological University

SUBSTANTIATION OF RESERVES TO INCREASE THE PROFITABILITY OF PRODUCTION OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

У статті окреслено перспективні можливості зростання прибутковості сільськогосподарського виробництва на основі ефекту від здійснення заходів щодо відродження тваринницької галузі в аграрних підприємствах. Вказані резерви підвищення рентабельності існують як у аспекті підвищення доходів, так і через зниження витрат виробництва продукції сільського господарства. Обґрунтування позитивного ефекту від ведення тваринництва у агропідприємствах здійснене за допомогою економіко-математичної моделі, що відтворює суттєві властивості об'єкта та надає можливість отримати інформацію про об'єкт-оригінал. Економіко-математичне моделювання є формалізацією задачі, процесом прийняття рішення, тобто застосування під час цього процесу точних математичних методів. Автором застосовано двосторонню оціночну (описову) економіко-математичну модель, яка відображає механізм взаємодії галузей сільськогосподарського виробництва та дозволить оцінити зростання рентабельності через отриманий ефект від зниження виробничих витрат, з однієї сторони, так і від зростання доходів від реалізації продукції, з іншої.

The article outlines perspective of growth opportunities for profitability of agricultural production based on the effect of the implementation of measures to revive the livestock sector at agricultural enterprises. These reserves of profitability increase exist in terms of increasing revenues and reducing costs of agricultural production. Substantiation of the positive impact from livestock production to farmers is made by the economic and mathematical model that reproduces the essential properties of the object and allows getting information about the original object. Economic and Mathematical Modeling is a formalized analysis of the decision process, i.e. use in the process of exact mathematical methods. The author used a two-way evaluation (descriptive) economic and mathematical model, which reflects the mechanism of interaction between sectors of agricultural production and will allow estimating the resulting increase in profitability due to the effect of lower production costs, on the one hand, and to the growth of income from sales on the other.

В. В. Черних

аспірантка кафедри європейської інтеграції, ДВНЗ «Київський національний економічний університет

*імені Вадима Гетьмана»***ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН:
ВЗАЄМОДІЯ В УМОВАХ ТОТАЛЬНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ****Veronika Chernykh***PhD student, Department of European Integration, Kyiv National Economic University named after Vadym
Hetman***THE PROSPECTS OF THE UKRAINIAN-RUSSIAN ECONOMIC RELATIONS: INTERACTION IN
THE TOTAL UNCERTAINTY**

У статті обґрунтовується доцільність подальшої економічної співпраці України з Російською Федерацією з урахуванням викликів і загроз сучасного глобального середовища. Автор робить акцент на складності і непередбачуваності ситуації, що склалася в українсько-російському економічному співробітництві, обтяженій військово-політичними і торговельними конфліктами, та наголошує на необхідності пошуку нового концептуального базису цього співробітництва на принципах відкритості, незалежності від політичних впливів, прагматичності та взаємовигідності, а також відповідності євроінтеграційному нахилу зовнішньоекономічної політики України. Проаналізовано динаміку зовнішньої торгівлі України товарами високотехнологічних секторів промисловості за період з 1995 по 2013 рр. та український високотехнологічний експорт до РФ зокрема. Результати економіко-математичного моделювання цих процесів дозволили виділити аерокосмічну промисловість як виняткову конкурентну перевагу України на світовому ринку високотехнологічної продукції, та як таку, що реалізується лише за умови взаємоузгодженого співробітництва із Російською Федерацією.

The article substantiates the necessity of the expediency of further economic cooperation between Ukraine and Russian Federation under condition of the escalating political and military conflict in the Ukrainian East. Dynamics of foreign trade in Ukrainian goods of high-technology industries between 1995 and 2013 are analyzed. Special attention is given to the analysis of Ukrainian high-technology exports to Russian Federation. The results of economic-mathematical modeling allowed identifying the aerospace industry as an exceptional competitive advantage of Ukraine in the world market of high-tech products. However, this competitive advantage directly depends on mutually agreed cooperation with Russia.

Р. С. Зубков*к. е. н., інженер II категорії відділу маркетингових досліджень та підготовки конкурсних торгів
Державного підприємства Науково-виробничий комплекс газотурбобудування "Зоря"-Машпроект", м.
Миколаїв***ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОСНОВНИХ ЕТАПІВ
СТАНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТЕОРІЇ****R. S. Zubkov***PhD in Economics, II category engineer of the Department of marketing research and public procurement
preparing State-owned Gas Turbine Research & Production Complex "Zorya"-Mashproekt", Mykolayiv***GENERAL DESCRIPTION AND PECULIARITIES OF THE DEVELOPMENT OF THE MAIN STAGES
OF INNOVATION THEORY**

У статті розглянуті основні етапи зародження інноваційної теорії. Запропонована хронологічна періодизація становлення інновацій як основного джерела світового розвитку. Виокремлені та проаналізовані особливості кожного з періодів запропонованої хронологічної періодизації.

The article describes the main stages of innovation theory. The proposed chronological periodization of the development of innovation as the main source of global change. Selected and analyzed the specifics of each of the periods proposed chronological periodization.

О. С. Березовчук*магістрант, кафедра математичного моделювання економічних систем, Національний технічний
університет України «Київський політехнічний інститут», м. Київ***КОНЦЕПТУАЛЬНА СХЕМА ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ ЯК ОБ'ЄКТА
КЕРУВАННЯ****O. Berezovchuk***undergraduate, Department of mathematical modeling of economic systems, National Technical University
of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute", Kyiv***CONCEPTUAL DIAGRAM OF FUNCTIONING OF THE INSURANCE COMPANY AS AN OBJECT
OF CONTROL**

В даній статті описується авторський погляд на загальну схему функціонування страхової компанії як об'єкта керування, в якому власне керування здійснюється шляхом впливу на тарифікаційну систему за допомогою механізму оберненого зв'язку. Наводяться схема функціонування страхової компанії як об'єкта керування та схема структурних рівнів функціонування страхової компанії. А також наведено короткий опис і пояснення суті фінансових потоків, що мають місце для страхової компанії.

This paper describes the author's opinion about the general way of functioning of the insurance company as an object of control, where control carried out by influence on the tariffication system with using of the feedback mechanism. Diagram of functioning of the insurance company as an object of control and diagram of structural levels of insurance company functioning are given. This paper also provides a brief description and explanation of the nature of financial flows that occur for the insurance company.

Є. О. Черняк*аспірант, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ***ЗРОСТАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДЛЯ
ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ВПЛИВ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ КРАЇНИ****Y. O. Chernyak***post-graduate student, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv***THE INCREASE OF INTERNAL MIGRATION IN UKRAINE: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES
FOR NATIONAL ENTERPRISES, INFLUENCE ON COUNTRY'S COMPETITIVENESS**

У статті узагальнено теоретичні аспекти та запропоновано практичні підходи до регулювання внутрішньої трудової міграції, пояснено вплив сучасної політичної та економічної ситуації в Україні на ринок праці. Виявлено закономірності, переваги та основні недоліки працевлаштування внутрішніх трудових мігрантів. Аргументовано необхідність залучення трудових мігрантів зі Сходу та Криму до виробничого процесу за новим місцем проживання. Також проаналізовано вплив зростання обсягів внутрішньої трудової міграції на конкурентоспроможність національної економіки. Глобальний індекс конкурентоспроможності використовується як база для дослідження. Автором розглянуто динаміку залучення прямих іноземних інвестицій в Україну та визначено фактори, що можуть вплинути на зазначений показник в подальшому періоді. Висувається припущення, щодо можливих шляхів вирішення проблеми зростання безробіття та поширення примусового дауншифтингу в Україні.

The article generalizes theoretical aspects and gives practical approaches for regulation of internal labor force migration. The influence of current political and economical situation on Ukrainian labor market is explained. Peculiarities, advantages and disadvantages of the internal labor migrants' employment are revealed. The necessity of using the labor migrants from Eastern Ukraine and Crimea in production process is argued. The influence of growing amounts of internal labor migration on international competitiveness of national economy is also analyzed. Global Competitiveness Index is used as a background of the research. Author shows the dynamics of foreign direct investment inflow in Ukraine and names factors that can cause changes in early mentioned figure in further period. The assumption for possible salvation of the unemployment increase problem and the problem of compulsory downshifting in Ukraine is done.

М. О. Кравченко*кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Національний технічний
університет України «Київський політехнічний інститут»*

СУЧАСНІ ПЕРЕДУМОВИ АНТИКРИЗОВОГО СИСТЕМНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**М. О. Kravchenko***PhD, Docent, Associate Professor of Management, National Technical University of Ukraine «Kiev Polytechnic Institute»***ACTUALS PRECONDITIONS OF THE ANTI-CRISIS SYSTEM MANAGEMENT**

В статті систематизовано ознаки кризової ситуації, що сформувалася в Україні. Опрацьовано дані економічних прогнозів, складених західними економістами щодо України. Виділені загальні групи чинників, що викликають кризові явища в економічних системах різних рівнів. На цих засадах сформульовано висновок про системний резонансний довготривалий характер кризових явищ в Україні. Узагальнені характеристики економічного простору та стану, в якому опинились вітчизняні промислові підприємства. Сформульовано висновок про першочерговість реформування системи менеджменту підприємств в череді заходів щодо трансформації української економіки, необхідних для виходу й подолання наслідків кризи. Обґрунтовано необхідність запровадження принципово нового підходу до управління економічними системами. Зроблено висновок про необхідність запровадження антикризового системного менеджменту та виділені засади для подальшої розробки його методології.

The signs of crisis situation that emerged in Ukraine are systematized in the article. Economic forecasts data compiled by western economists for Ukraine are processed. General groups of factors that cause crises in economic system at different levels are dedicated. On this basis conclusion about the system resonance enduring character of the crisis in Ukraine is formulated. There are generalized characteristics of the economic area and situation in which domestic industry enterprises are turned out. The inference about the priority of enterprises management system reforming as first step to Ukrainian economics transforming needed to overcome the crisis is formulated. The necessity of introducing of new approach to economic systems management is grounded. The consequence about the necessity of implementation of anti-crisis management system is formulated and the principles of its development methodology are highlighted.

І. Є. Андрищенко*к. е. н., доцент, Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя***А. В. Палько***магістр, Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя***УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА****Iryna E. Andryushchenko***Cand. of Econ. Sciences, associate professor, Zaporizhzhya National Technical University***Andrii V. Palko***Master, Zaporizhzhya National Technical University***MANAGEMENT COST BY SEKTOR OF ACTIVITY**

Стаття висвітлює загальні теоретичні відомості щодо управління витратами за видами діяльності підприємства. Обґрунтовує необхідність їх використання для кожного підприємства. Детально розглянуті основні класифікації цих витрат. У статті запропоновані деякі методи контролю витрат. Зроблені висновки.

The article highlights the general theoretical information on cost management by the enterprise. Justify the need for their use for each company. Detail the basic classification of these costs. The paper proposed some methods to control costs. Conclusions were made.

К. В. Чичуліна*к. т. н., старший викладач кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава***М. В. Ковалець***студент, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава***К. І. Кравченко***студент, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава***ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ ПРОДУКЦІЮ НА ОСНОВІ ІНОЗЕМНОГО ДОСВІДУ****К. V. Chichulina***Ph.D., lecturer of department of Business Economics and Management Personnel, Poltava National Technical University named after Yuri Kondratyuk, Poltava***М. V. Kovalets***student, Poltava National Technical University named after Yuri Kondratyuk, Poltava***К. I. Kravchenko***student, Poltava National Technical University named after Yuri Kondratyuk, Poltava***THEORETICAL FOUNDATIONS OF MODERNIZING THE STATE SYSTEM OF REGULATION PRICING OF AGRICULTURAL PRODUCTS BASED ON INTERNATIONAL EXPERIENCE**

У статті визначено сутність та напрями державного регулювання в аграрній сфері розвинених країн світу. Розглянуто підходи в державному регулюванні аграрного сектора США, країн Європейського Союзу, та деяких інших країн з розвинутою ринковою економікою. Проаналізовано систему державної підтримки сільського господарства України, а також досліджено Закон України „Про державну підтримку сільського господарства України” як один із важливих заходів у модернізації системи державної підтримки сільського господарства нашої держави. Розглянуто державне фінансування сільського господарства зарубіжних країн та України, визначено його ефективність. Розроблено основні заходи щодо модернізації системи державного регулювання ціноутворення на продукти сільського господарства в Україні на основі досвіду зарубіжних країн.

The article defined the nature and direction of government regulation in the agricultural sector of developed countries. Considered approaches to state regulation of the agricultural sector the United States, European Union and some other countries with developed market economies. Analyzed system of state support of agriculture of Ukraine and investigated the Law of Ukraine "About State Support of Agriculture of Ukraine" as one of the most important events in the modernization system state support of agriculture in our state. Considered public spending on agriculture foreign countries and Ukraine; its effectiveness. The basic measures to modernize the system of state regulation of pricing for agricultural products in Ukraine based on the experience of foreign countries.

Т. В. Романова*к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава***Я. В. Кучер***Магістр спеціальності «Економіка підприємства» фінансово-економічного факультету, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава***НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА****T. V. Romanova***PhD, Ass.Prof., Ass.Prof. of department of business economics and human resource management, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava***Y. V. Kucher***Masters degree in "Business Economics" at the Faculty of Finance and Economics, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava***DIRECTIONS OF INCREASE THE INVESTMENT ACTIVITY OF THE ENTERPRISE**

У статті визначені теоретичні засади та основні фактори підвищення інвестиційної діяльності підприємств в сучасних умовах; чинники, що характеризують стан інвестиційної діяльності в Україні. Проаналізовано показники і методи визначення ефективності інвестицій та факторів, що впливають на її рівень на прикладі конкретного підприємства. Розглянуто, які основні перешкоди стоять на шляху до інвестиційного розвитку вітчизняних підприємств. Запропоновано основні напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності та розглянуто основні питання, які необхідно вирішити на державному рівні.

The theoretical foundations and the main factors increasing the investment activity of enterprises in modern conditions; factors that characterize the state of investment activity in Ukraine are researched. Analysis of indicators and methods for determining the effectiveness of investments and the factors that influence its level at the example of a particular company are examined. The main obstacles standing in the way to the investment development of domestic enterprises are considered. The main directions of improving the efficiency of investment and the basic questions that need to be addressed at the state level are offered.

О. М. Корнієнко

к. е. н., доцент кафедри міжнародного туризму, Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

O. M. Kornienko

candidate of economic sciences, associate professor Department of international tourism, Zaporizhzhya national technical university, Zaporizhzhya

REGIONAL ASPECTS OF DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL TOURISM

Досліджено динаміку розвитку міжнародного туризму за останні роки. Туристична галузь стала складовою частиною стратегічних, економічних та соціальних концепцій розвитку країн по всьому світі, допомагає створювати робочі місця, сприяє розвитку багатьох пов'язаних з ним галузей економіки. Розкрито регіональні аспекти розвитку туризму в світі. Відбувається скорочення тривалості й збільшення кількості туристичних подорожей. Спостерігається активне залучення держав у конкурентну боротьбу за вплив на параметри туристського потоку.

Dynamics of development of international tourism in recent years. The tourism industry has become an integral part of strategic, economic and social concepts for the development of countries around the world, helping to create jobs, contributes to the development of many related industries. Disclosed regional aspects of development of tourism in the world. There is a reduction in the duration and increase the number of tourist trips. There is active involvement of the States in competition for influence on the parameters of the tourist flow.

О. І. Орел

аспірант, Житомирський національний агроекологічний університет, м. Житомир

МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ЦІНИ НА ЕКОЛОГІЧНУ ПОСЛУГУ «ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ» ДЛЯ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ

Oleksandra Orel

postgraduate, Zhytomyr National Agroecological University, Zhytomyr

THE CALCULATING METHODOLOGY OF THE PRICE ON THE ECOLOGICAL SERVICE "WASTE MANAGEMENT" FOR RURAL AREAS

Надано авторське тлумачення поняття «екологічні послуги для сільської місцевості». За допомогою методу соціологічного опитування сформовано рейтинг екологічних проблем у сільській місцевості та комплексу екологічних послуг, що здатні їх вирішити. З'ясовано мотиви суб'єктів господарювання у сільській місцевості щодо здійснення виробничої діяльності не обтяжливою до довкілля. Запропоновано методику обчислення ціни на екологічну послугу – поводження з твердими побутовими відходами для сільської місцевості, що базується на оцінці співставлення значень показників-індикаторів. Надано роз'яснення, щодо використання формул для обчислення ціни на екологічну послугу для сільської місцевості, з врахуванням обраного способу поводження з твердими побутовими відходами. Наведено етапи застосування запропонованої методики на прикладі однієї сільської ради, розташованої у Житомирській області.

The author's interpretation of the term "ecological services in the rural areas" is given. The ranking of the environmental problems in the rural areas and the range of services which are able to solve them are formed through the method of survey. The motives of the entities in the rural areas as to the implementation of production activities not burdensome to the environment are determined. The methodology of calculating the price of ecological services - management of solid wastes in rural areas, based on an evaluation comparing values of the indicator constant is proposed. The explanation on how to use the formulas to calculate the price of ecological services in the rural areas, inclusive of the chosen method of management of solid waste is given. The stages of the use of proposed methodology on the example of a village council, located in the Zhytomyr region are presented.

О. О. Канцуров

к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту в АПК, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ОЦІНКА РІВНЯ ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ ЕКОНОМІКИ ЗА ДАНИМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

O. Kantsurov

Ph.D., assistant professor of accounting, analysis and audit APK, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

ASSESSING THE LEVEL OF TRANSACTION COSTS IN THE ECONOMY ACCORDING TO ACCOUNTING DATA

У статті проаналізовано трансакційні витрати, які можуть бути виявлені методом бухгалтерського обліку і відображені у фінансовій звітності. Доведено, що фінансова звітність не може бути основним джерелом інформації про трансакційні витрати інституціональної системи суспільства, оскільки значний обсяг їх не можливо виявити і дослідити методом бухгалтерського обліку, крім того, не забезпечується розкриття інформації про розподіл трансакційних витрат між соціальними інститутами. Дослідження трансакційних витрат тільки на рівні суб'єкта господарювання не дає можливості конкретизувати інституціональні чинники понесення витрат і не надає кількісних та якісних даних, достатніх для обґрунтування заходів з удосконалення інституціональної системи.

The article analyzes transaction costs that can be detected by the accounting method and reflected in financial statements. It is proved that the financial statements cannot be the primary source of information about the transaction costs of the institutional system of society, since it is impossible to detect and investigate a significant amount of such costs by the accounting method, moreover, no disclosure of the distribution of transaction costs between social institutions is provided. Researching transaction costs only at the entity level does not allow to specify the institutional factors of incurring costs and does not provide quantitative and qualitative data sufficient to justify measures to improve institutional arrangements.

О. В. Григор'єва

к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

Т. О. Галайда

старший викладач кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

А. В. Іскрук

магістрант кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

O. Hrihorieva

Poltava National Technical University name after Yuri Kondratyuk, Poltava

T. Galayda

Poltava National Technical University name after Yuri Kondratyuk, Poltava

A. Iskruck

Undergraduate, Poltava National Technical University name after Yuri Kondratyuk, Poltava

FORMING OF THE EFFECTIVE SYSTEM OF PERSONNEL'S EVALUATION AT THE ENTERPRISE

У статті досліджуються методологічні основи формування ефективної системи оцінювання персоналу на

підприємствах в Україні. Розглянуто цілі, принципи та методичні підходи до проведення оцінки персоналу, класифікацію методів оцінювання працівників. Запропоновано комплексну модель оцінювання персоналу сучасного підприємства на основі системного аналізу кадрового потенціалу працівників за складовими, застосування критеріїв оцінювання ефективності роботи, методів психологічного оцінювання персоналу, надані рекомендації щодо застосування комплексної оцінки кадрового потенціалу та персоналу підприємства з метою підвищення його конкурентоспроможності та результативності діяльності.

In the article methodological bases of forming of the effective system of evaluation of personnel are investigated on enterprises in Ukraine. Aims, principles and methodical going, are considered near realization of estimation of personnel, classification of methods of evaluation of workers. The complex model of evaluation of personnel of modern enterprise on the basis of analysis of the systems of skilled potential of workers after constituents, application of criteria of evaluation of efficiency of work, methods of psychological evaluation of personnel, given recommendations offers in relation to application of complex estimation of skilled potential and personnel of enterprise with the aim of increase of his competitiveness and effectiveness of activity.

Т. П. Фурса

к. е. н., доцент кафедри обліку та фінансів, Івано – Франківський навчально- науковий інститут менеджменту Тернопільського національного економічного університету, м. Івано-Франківськ

ОПТИМІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ

T. P. Fursa

PhD, Associate Professor of Accounting and Finance, Ivano - Frankivsk Training and Scientific Institute of Management Ternopil National Economic University, Ivano – Frankivsk

OPTIMIZATION OF ACTIVITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISES WITH THE USE OF THE INTEGRATED APPROACH

У статті запропоновано методологічний підхід до оптимізації діяльності промислових підприємств, через комплекс взаємопов'язаних управлінських, організаційних та інформаційних заходів, об'єднаних певною ціллю спрямованою на поліпшення показників, як певних процесів, так і показників діяльності промислового підприємства в цілому, щоб задовольнити очікування усіх зацікавлених сторін, в умовах обмежених фінансових ресурсів.

В основі концепції інтегрованого підходу до оптимізації підприємства та взаємодії його із банком, покладено орієнтація на технологічно зв'язані підприємства в цілях забезпечення максимально легкого перетікання критичної інформації, капіталу, сировини або продукції і, як результат, можливість оптимізувати внутрішні ціни для забезпечення конкурентоспроможності продукції. Доведено необхідність формування системи взаємодії банків та промислових підприємств, з урахуванням вимог часу та поставлених цілей кожного учасника, для оптимізації діяльності самого підприємства .

In the article the methodological going is offered near optimization of activity of industrial enterprises, through the complex of the administrative, organizational and informative measures, incorporated to certain sent to the improvement of indexes, both certain processes and performance of industrial enterprise indicators on the whole, to satisfy expectation of all parties concerned, in the conditions of limit financial resources.

In basis of conception of the integrated going near optimization of enterprise and cooperation of him with bank, it is fixed orientation on the technologically constrained enterprises for providing of maximally easy crossflow of critical information, capital, raw material or products and, as a result, possibility to optimize internal prices for providing of competitiveness of products. The necessity of forming of the system of cooperation of banks and industrial enterprises is well proven, taking into account the requirements of time and put aims of every participant, for optimization of activity of enterprise.

Н. В. Савчук

кандидат економічних наук, доцент, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

СОЦІАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ БЮДЖЕТУ В КЕЙНСІАНСЬКІЙ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Natalia Savchuk

candidate of economic science (Ph.D), associate professor, Vadym Getman Kyiv National Economic University

SOCIAL EFFECTIVENESS OF BUDGET IN THE KEYNES ECONOMIC DEVELOPMENT MODEL

Розробляючи нову модель впливу на динаміку реальної економіки, Дж. Кейнс вважав, що економічна система реагує на зміни грошового попиту скоріше зміною реального рівня виробництва, ніж зміною цін, хоча і цей фактор не відкидають представники пост-кейнсіанської наукової школи [1, с.445-446]. В основу цієї концепції було покладено три припущення: 1) відмова від ідеї збалансованості бюджету в якості головного орієнтиру фінансової політики уряду; 2) розробку теорії впливу бюджетного дефіциту на динаміку виробництва; 3) нове розуміння ролі грошово-кредитної політики як інструменту, який покликаний підтримувати бюджетну політику.

Більшість дослідників наукової спадщини Дж. Кейнса вважають, що він виправдовував наявність постійного дефіциту бюджету. Тезу про те, що «дефіцит не має великого значення» часто приписують Дж. Кейнсу, хоча насправді через 67 років, у 2003 р. Глен Хаббард, головний радник економічних консультантів при Президенті США Дж. Буші-молодшому зазначив: «Можливо когось здивує, але Кейнс вважав, що в нормальних умовах держбюджети мають бути збалансованими» [2, с.17]. Більш того, сам Дж. Кейнс передбачав, що надмірна соціалізація бюджету може викликати труднощі в майбутньому. «Всякий раз, як тільки ми забезпечуємо сьогоднішню рівновагу шляхом збільшення інвестицій, ми поглиблюємо труднощі, які пов'язані із забезпеченням завтрашньої рівноваги» [3, с.106]. Проте, ця теза продовжує бути центром наукових дискусій і притягнення уваги критиків кейнсіанства.

While developing the new model of the influencing the real economy Keynes Considered That economic system responds the change of the real level of manufacturing By changing the real level of manufacturing Than changing the prices. Though this attribute cannot be excluded according to the opinion of post-keinsians. Three hypothesis comprise the basis of this theory: 1. Rejection of the Idea of balancing the budget is the main reference point Of government financial policy; 2. The development of the theory of Budget deficit influence to the Dynamics of manufacturing; 3). New understanding of the monetary policy As an instrument for the support of a budget policy.

The majority of the researches of scientific heritage of Keynes say that he has justified the budget deficit. The phrase "The deficit does not really matters" is often referred to Keynes . Though glen , the main adviser to economic councillors of George Bush-junior pointed out in 2003, 67 years past: " may be someone will be surprised but Keynes Considered that under the standard conditions the budgets should be balanced". Moreover, Keynes forecasted that the excess socialization of a budget Leads to the difficulties in future. "each time when we provide today's balance by Increasing the investments we make the deeper difficulties of tomorrow balance maintenance". Though this saying continues to be the center of scientific discussions and attention of critics of Keynes theory.

В. Я. Чевганова

Кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

А. О. Петрова

Магістрант кафедри економіки підприємства та управління персоналом Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ З ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ СХЕМ ЛІЗИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

V. Ya. Chevhanova

PhD in Economics, Professor, Head of the business economics and human resource management, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

A. O. Petrova

magister, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

PROJECT FUNDING OF THE ENERGY SAVING BY USING LEASING SCHEMES, DOMESTIC AND FOREIGN EXPERIENCE

В статті розглянуто становлення світової тенденції щодо енергозбереження, шляхів, методів та інструментів фінансування енергозберігаючих проектів, зокрема через лізинговий механізм, що в останні роки набуває більшої популярності закордоном. Досліджено та проаналізовано досвід фінансування шляхом використання лізингових операцій, особливостей схем впровадження лізингових операцій.

This article considers the formation of global tendencies concerning energy saving of ways methods and instruments of financing energy saving projects, particularly through the leasing mechanism, which in recent years has a greater popularity abroad. Investigated and analyzed the experience issue of funding using of leasing operatsiya features schemes for their implementation.

O. A. Batalova

старший викладач кафедри фандрайзингу та логістики, Національний університет харчових технологій, м. Київ

O. S. Druzhynina

магістрант кафедри фандрайзингу та логістики, Національний університет харчових технологій, м. Київ

МІСЦЕ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ

O. Batalova

Senior lecturer Department of Fundraising and Logistics, National University of Food Technologies, Kyiv

O. Druzhynina

Undergraduate, National University of Food Technologies, Kyiv

PLACE OF UKRAINE IN THE WORLD MARKET OF MINERAL FERTILIZERS

У статті досліджуються загальні закономірності, що визначають конкурентні позиції, та специфічні особливості, які притаманні розвитку світового ринку мінеральних добрив. Проаналізовано проблеми функціонування українських виробників мінеральних добрив на світовому ринку.

General conformities to law, which determine competition positions, and specific features, are probed in the article, what inherent world market of mineral fertilizers development. Found out the problems of functioning of the Ukrainian producers of mineral fertilizers on world markets.

B. P. Zagariy

здобувач, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, м. Київ

МОДЕЛЮВАННЯ МОНЕТАРНИХ ПАРАМЕТРІВ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

V. P. Zagarii

PhD candidate, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv

MODELING OF MONETARY PARAMETERS OF FINANCIAL SECURITY

У статті за допомогою запропонованих економетричних моделей прогнозування монетарних параметрів фінансової безпеки держави було визначено взаємозалежності та причинно-наслідкові зв'язки між макроекономічними та макрофінансовими показниками, які дали змогу об'єктивно визначити співвідношення між обсягом золотовалютних резервів та основними показниками розвитку економіки України, обґрунтувати оптимальний рівень золотовалютних резервів НБУ, базуючись на очікуваних змінах досліджуваних чинників, що враховуються при моделюванні.

In the article based on the proposed by the author econometric forecasting models of monetary parameters of financial state security the interdependencies and causal relationships between macroeconomic and macro-financial indicators are identified, which enable to determine objectively the ratio between the volume of foreign exchange reserves and the main indicators of economic development of Ukraine, to justify the optimal level of foreign exchange reserves based on the expected changes of the factors included in the model.

Ю. М. Скосир

к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та оподаткування, Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів

ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОЇ СОБІВАРТОСТІ В КАРТОПЛЯРСТВІ

Y. M. Skosyr

PhD, associate professor of the Department of accounting and taxation Chernigiv National Technological University, Chernigiv

FORMATION OF TAX AND ACCOUNTING COST IN POTATO

Досліджено особливості калькулювання собівартості продукції картоплярства для бухгалтерського обліку та податкових розрахунків. Зроблено порівняння методик розрахунку собівартості в бухгалтерському обліку та для податкових розрахунків. Розкрито причини виникнення різниці у бухгалтерській та податковій собівартості продукції картоплярства по статтям витрат. Запропоновано методику визначення собівартості різних репродукційних груп картоплі на основі цін активного ринку на дану продукцію.

The features costing potato products for accounting and tax calculations. Make a comparison of methods of calculation of cost accounting and for tax payments. Reveals the causes of differences in accounting and tax Potato production costs by object of expenditure. The method of determining the cost of reproducing different groups based on prices of potatoes active market for these products.

A. A. Melikhov

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки підприємств, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Маріуполь

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ АУТСОРСИНГУ РЕМОНТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УКРАЇНСЬКИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

A. A. Melikhov

c. e. s., associate professor, associate professor of department of economy of enterprises, Pryazovsky state technical university, Mariupol

REALIZATION OF STRATEGY OF REPAIR ACTIVITY OUTSOURCING IN THE UKRAINIAN INDUSTRIAL ENTERPRISES

У статті приділено увагу до зв'язку між ефективністю діяльності промислового підприємства та його структурою. Розглянуто основні підходи щодо змісту дефініції «аутсорсинг» та дано визначення сутності аутсорсингу з точки зору його впливу на стратегічні рішення підприємства. Підкреслено мотиви та умови впровадження стратегії аутсорсингу, визначено переваги й ризики від застосування різних форм промислового аутсорсингу та обґрунтовано його доцільність. Розглянуто досвід використання виробничого аутсорсингу на металургійних підприємствах України. Виконано порівняльний аналіз шляхів розвитку ремонтної діяльності промислових підприємств в умовах конкурентного середовища, а саме: розвиток власних ремонтних підрозділів, фірмовий ремонт або аутсорсинг. Виявлено чинники, що перешкоджають розвитку аутсорсингу ремонтних робіт на промислових підприємствах. Визначено критерії щодо застосування або відмови від аутсорсингу ремонтної діяльності на підприємстві. Зроблено висновки щодо перспективності розвитку аутсорсингу на промислових підприємствах України.

In the article pay attention to connection between efficiency of activity of industrial enterprise and his structure. Basic approaches are considered in relation to maintenance of definition of "outsourcing" and determination of essence of outsourcing from the point of view of his influence on the strategic decisions of enterprise is given. Reasons and terms of introduction of outsourcing strategy are underline, advantages and risks from application of different forms of industrial outsourcing are certain and his expediency is reasonable. Experience of the use of industrial outsourcing on the metallurgical enterprises of Ukraine is considered. The comparative analysis of ways of repair activity development of industrial enterprises in the conditions of competition environment is executed, namely: development of own repair subdivisions,

brandname repair or outsourcing. Factors which hinder to development of outsourcing of repair works on industrial enterprises are educed. Criteria in relation to application or abandonment from outsourcing of repair activity on an enterprise are certain. Conclusion in relation to perspective of development of outsourcing on the industrial enterprises of Ukraine is drawn.

Г. Ю. Шпортко

к. т. н., доцент кафедри менеджменту, Національна металургійна академія України, м.

Дніпропетровськ

Н. П. Козенкова

старший викладач кафедри фінансів, Національна металургійна академія України, м. Дніпропетровськ

В. Д. Козенкова

студент, Національна металургійна академія України, м. Дніпропетровськ

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

H. Shportko

Ph.D., Associate Professor of Management, National metallurgical academy of Ukraine, Dnipropetrovsk

N. P. Kozenkova

Senior Lecturer, Department of Finance, National metallurgical academy of Ukraine, Dnipropetrovsk

V. D. Kozenkova

Student, National metallurgical academy of Ukraine, Dnipropetrovsk

EVALUATION OF INVESTMENT APPEAL OF PRODUCTION ENTERPRISE

У статті розглянуто теоретико-економічну сутність поняття «інвестиційна привабливість підприємства» на основі узагальнення наявних її трактувань та прийнято визначення інвестиційної привабливості для підприємства. Проаналізовано поле кількісних і якісних факторів, які впливають на формування інвестиційної привабливості підприємства. Зіставлено методи оцінки інвестиційної привабливості підприємств різних організаційно-правових форм. Наведено варіанти діючих методик аналізу та оцінки інвестиційної привабливості підприємств. Розглянуто та проаналізовано такі параметри (показники), які використовуються при оцінці інвестиційної привабливості підприємства, як привабливість продукції підприємства, кадрова, інноваційна, фінансова, територіальна, соціальна привабливість. Запропоновано використання узагальнюючого методичного підходу при визначенні інвестиційної привабливості промислового підприємства. Запропоновано при оцінюванні інвестиційної привабливості підприємства додати етап проведення регулярного моніторингу її динаміки.

The theoretical-economic matter of "investment appeal of enterprise" notion have been analyzed in current paper based on generalization the current explanations and the notion of investment appeal for the enterprise has been assumed as a result. The combination of qualitative and quantitative factors which affect the formation of enterprises investment appeal has been analyzed. The methods of investment appeal evaluation of different organization-legal enterprises have been compared. The types of existing methods for evaluation of investment appeal of enterprises have been given mentioned. The following parameters (indicators) that are used for evaluation of investment appeal of enterprises have been analyzed and considered: enterprise products appeal, personnel appeal, innovation appeal, financial appeal, territory appeal, social appeal. The using of generalization methodical approach for determination of investment appeal of enterprise have been proposed. It was also proposed to add the stage of regular dynamics monitoring to evaluation of enterprise appeal.

А. Ю. Рамський

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, менеджменту та економіки, Київський університет імені

Бориса Грінченка, м. Київ

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ РЕЙТИНГОВИХ ОЦІНОК СУБ'ЄКТІВ РИНКУ ІНВЕСТИЦІЙ

A. Ramskyi

Ph.D. in Economics, associate professor of the chair for finances, management and economics, Borys

Grinchenko Kyiv University, Kyiv

FORMING OF ORGWARE LEADTHROUGH OF RATINGS ESTIMATES OF SUBJECTS MARKET OF INVESTMENTS

Стаття присвячена проблемі формування організаційного забезпечення проведення рейтингових оцінок суб'єктів ринку інвестицій. Особливу увагу приділено проблемі достовірності визначення рейтингу, оскільки застосовуються різні авторські методики, розрахунки, за якими отримуються різні результати, відсутність відповідальності про достовірність рекомендацій робить таку інформацію малокорисною для первинного інвестора – домогосподарства. Виявлено що сьогодні рейтинги ґрунтуються на оцінках фінансової установи і не враховують окремі продукти. Доведено, що запровадження складання рейтингу всіх програм, проектів, які пропонуються на ринку інвестицій та рівень їх гарантування унеможливить втрати домогосподарств через наявність асиметричної інформації та через інші ризики. На ринку інвестицій рейтинг як професійна оцінка має проводитися не лише за банками, а й за всіма інвестиційними продуктами ринку (банківськими, страховими, пенсійними тощо).

The article deals with the problem of formation organizational support of rating market investment. Particular attention is paid to the problem of reliability ranking, because there are different proprietary methods, calculations, which are obtained different results, lack of responsibility on the reliability of recommendations makes little use such information for initial investors - households. Revealed today that the ratings are based on estimates of the financial institution and does not take into account individual products. It is proved that the introduction of a rating of programs and projects that are offered on the market and the level of investment guarantee will prevent loss of households due to asymmetric information and by other risks. In the investment market rating as a professional assessment should be carried out not only banks, but also for all investment products market (banking, insurance, pension, etc.).

А. В. Стукало

к. е. н., старший викладач кафедри «Вагони і вагонне господарство», Державний економіко-

технологічний університет транспорту, м. Київ

РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКА «ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ» У ВЗАЄМОЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СЕРЕДНЬОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ У ГАЛУЗЕВИХ ГОСПОДАРСТВАХ ЗАЛІЗНИЦЬ УКРАЇНИ

Alina Stukalo

PhD, senior lecturer at Cars and Carriage Facilities Department, State Economics and Technology

University of Transport, Kyiv

CALCULATION OF THE «LABOR PRODUCTIVITY» IN THE INTERDEPENDENCE OF THE AVERAGE WAGE IN THE SECTOR OF THE RAILROAD UKRAINE

У пропонованій статті автором досліджуються основні особливості розрахунку показника «Продуктивність праці» натуральним методом в таких галузевих господарствах, як локомотивне та господарство перевезень. Проведено аналіз обсягів для визначення продуктивності праці, середньооблікової чисельності працюючих, середньомісячної заробітної плати і розраховано продуктивність праці за 2007 - 2013 рр. по даним галузевим господарствам. В результаті аналізу даних показників був зроблений висновок про те, що темпи росту середньомісячної заробітної плати в основних галузевих господарствах перевищують темпи зростання продуктивності праці, що може призвести до напруження у фінансово-економічній діяльності цих господарств і викликати інфляційні тенденції. Всебічна і об'єктивна оцінка рівня продуктивності праці та заробітної плати є важливим завданням для виявлення можливих резервів зростання продуктивності праці, для підвищення ефективності використання трудових ресурсів, доходів. З цієї метою продуктивність праці доцільно визначати у вартісному виразі як дохід від основної діяльності одного працівника основної діяльності.

In this article the author examines the main features of calculation of the "labor productivity" natural methods such industry sector as locomotive department and economy of transportations. The article analysis to determine the amounts of labor productivity, the average number of employees, average wages and labor productivity is calculated for 2007 - 2013 y. for industry sector. The article analysis of these indicators, it was concluded that the growth rate of average wages in major industry sector exceeds the rate of productivity growth, which can lead to stress in the financial and economic activities of industry sectors and cause inflationary pressures. A comprehensive and objective assessment of the level of labor productivity and wages is an important task to identify possible sources of increased productivity, to improve the utilization of labor resources income. For this purpose, it is expedient to define productivity in

terms of value as income from operations of one worker by main activity.

В. В. Покинчыч

аспірант, Вінницький національний аграрний університет

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ ОЛІЙНО-ЖИРОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

V. V. Pokyncherda

post-graduate, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnitsia

ACCOUNTING SOFTWARE PERSONNEL MANAGEMENT OIL AND FAT COMPANIES

В статті розглянуто нинішній стан бухгалтерського обліку в частині відображення інформації про трудові ресурси в обліковій системі олійно-жирових підприємств. Зокрема досліджено порядок відображення в системі бухгалтерських рахунків та узагальнення у фінансовій звітності витрат на формування та розвиток трудових ресурсів в розрізі шляхів задоволення потреб в ресурсах праці та обраного способу нарощування трудового потенціалу. З'ясовано, що сучасний стан обліку трудових ресурсів на олійно-жирових підприємствах не задовольняє зростаючі інформаційні потреби користувачів облікових даних в умовах функціонування постіндустріальної економіки. Враховуючи це, автором запропоновано підхід до відображення трудових ресурсів в обліковій системі олійно-жирових підприємств у складі нематеріальних активів як права на використання трудових ресурсів, що сприятиме підвищенню рівня інформативності облікових даних та відповідатиме інформаційним запитам зовнішніх та внутрішніх користувачів.

The article discusses the current state of accounting in part reflect the workforce information in the accounting system of oil and fat companies. In particular studied the order of reflection in the system of accounts and financial statements of generalization in the costs of formation and development of human resources in the context of ways to meet the resource needs of work and the chosen method of increasing the employment potential. It is found that the present state of accounting manpower on fat and oil companies do not meet the growing information needs of the user credentials in the functioning of the post-industrial economy. Given this, the author proposes an approach to the display of the labor force in the accounting system of fat and oil companies in intangible assets as rights to use labor resources that will enhance the level of information and credentials meet the information needs of internal and external users.

В. В. Угрин

аспірант кафедри податків та фінансової політики Тернопільського національного економічного університету

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ДИСБАЛАНСІВ ПОДАТКОВОГО БОРГУ В УКРАЇНІ

Volodymyr Ughryn

Graduate Student of Department of Taxes and Fiscal Policy of Ternopil National Economic University

COMPREHENSIVE ASSESSMENT IMBALANCE TAX DEBT IN UKRAINE

Досліджено прояв дисбалансів у структурі податкового боргу в Україні. Виявлено, що контролюючими органами в сфері оподаткування облік податкового боргу здійснюється як за податковими так і неподатковими платежами. Запропоновано заборгованість з неподаткових платежів розуміти як бюджетну заборгованість платників податків. Доведено існування значних дисбалансів податкового боргу в розрізі державного та місцевих бюджетів і окремих податків та зборів. Відзначено, що в основному така заборгованість формується за рахунок ПДВ та податку на прибуток підприємств. Аналіз статистичних показників вказує на помилковість запровадження авансових платежів з податку на прибуток підприємств, що негативно відобразилось на розмірах податкового боргу з даного податку. Моніторинг податкового боргу в розрізі окремих його статусів дав можливість відзначити скорочення загальної суми податкового боргу в інертному статусі з одночасним його зростанням у підприємств та організацій, що перебувають в процедурі банкрутства.

The manifestation of imbalances in the tax debt structure in Ukraine are investigated in the article. The control authorities in the taxation sphere are revealed to carry out the accounting of tax debt connected with tax and non-tax payments. Non-tax payments debt is suggested to determine as budget arrears of taxpayers. The existence of considerable imbalances of tax debt in terms of state, local budgets and particular taxes and charges is proved. Tax arrears are observed to be formed mainly through value-added tax (VAT) and corporate profit tax (CPT). Based on the analysis of statistical indicators the fallibility of introduction of CPT advance payments is proved that had a negative effect on the amount of tax debt. The monitoring of tax debt in terms of its particular status showed the reduction in general amount of tax debt of inert status with its simultaneous rise concerning enterprises and organizations that are forced into bankruptcy.

Чень Цзюнь

аспірантка кафедри міжнародних фінансів, Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА КИТАЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Chen Jun

Ph.D. candidate in the department of international finance, Institute international relations, National Taras Shevchenko University of Kyiv

CHINA'S FOREIGN TRADE POLICY IN GLOBALIZATION

Розглядається необхідність і напрями просування китайських компаній в світовій економіці. Китай не перестає дивувати світ темпами свого розвитку, що вимагає постійного збільшення ресурсів, продажів готової продукції в національній і світовій економіках. Ціноутворення китайських компаній розглядається як суперечливе. Особливу увагу автор приділяє аналізу управління структурою витрат китайських компаній при їх проникненні до Африки.

China never stop to develop economy which increasing the sales of resources, sales of finished products in the national and world economy. Particular attention is the management cost structure of Chinese companies in their penetration in Africa.

П. М. Курчак

науковий співробітник, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ

P. M. Kurchak

researcher, State organization «Institute for economy and forecasting NAS of Ukraine»

WOOD INDUSTRY'S DEVELOPMENT PROSPECTS IN UKRAINE

Стаття присвячена визначенню перспектив розвитку деревообробної промисловості в Україні. Проведений аналіз переваг та ризиків для галузі від підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Систематизовано зарубіжний досвід провідних країн ЄС з виробництва деревини. На основі проведеного аналізу виробничого та експортного потенціалів галузі розроблено рекомендації для прискорення її розвитку в Україні.

The article is devoted to defining the prospects of the wood industry in Ukraine. The analysis of benefits and risks for the industry from signing the Association Agreement with the EU is done. Systematized the international experience of leading EU countries for the production of timber. There are recommendations worked out based on the analysis of the production and export potential to accelerate its development in Ukraine.

А. М. Дерун

аспірант Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України

ТЕНДЕНЦІЇ ОБ'ЄДНАНЬ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ

A. M. Derun

Postgraduate Student, Personnel Training Institute of State of Employment Service of Ukraine

TENDENCIES OF AMALGAMATION OF ENTERPRISES AND ORGANIZATIONS OF UKRAINE

У статті досліджено тенденції об'єднання підприємств України з позицій оцінки перспектив інноваційного розвитку національної економіки та активізації діяльності провідних галузей. Проаналізовано стан розвитку в Україні найпоширеніших у закордонній практиці об'єднань: асоціацій, концернів, корпорацій, консорціумів, холдингів, фінансово-промислових груп, а також основні показники діяльності великих, середніх, малих і мікропідприємств в контексті оцінки їх вкладу у виробництво продукції (товарів, робіт, послуг). Розглянуто пов'язані із тенденціями об'єднання підприємств окремі проблеми утворення організаційно-правових форм виробничо-господарської діяльності. В результаті дослідження виявлені несприятливі інноваційному розвитку країни тенденції структурування бізнес-структур, які полягають у збільшенні кількості товаристів з обмеженою відповідальністю. Запропоновано посилити вплив держави на процеси структурування і об'єднання підприємств з метою розширення виробництва та активізації зайнятості на великих і середніх підприємствах, що створює більш сприятливі умови для створення та впровадження інновацій.

In the article tendencies of amalgamation of enterprises of Ukraine are studied from the position of evaluation of perspectives of national economy innovative development and activation of key branches activities. State of development in Ukraine of the most widespread associations in international practice is analyzed, i.e. associations, concerns, corporations, consortiums, holdings, financially industrial groups, and main of the activity of large, small, medium and micro enterprises in the context of evaluation of their contribution to the manufacture of production (goods, works, services). Separate problems of creation of organizational legal forms of industrial and economic activity connected with tendencies of amalgamation of enterprises are studied. In the result of research structuring tendencies organizations consisting in increase of quantity of limit liability in companies in intangible sphere are discovered not to favour the innovative development of the country. The state's influence on structuring processes and enterprises amalgamation is suggested to be intensified to increase manufacture and to activate employment at large and medium enterprises that creates more favorable conditions to develop and implement innovations.

І. Б. Шафранська

аспірант, Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, м. Тернопіль

СТАТИСТИКА, ФІНАНСИ ТА БЮДЖЕТ ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ В ЕКОНОМІЧНІЙ НАУЦІ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ ОСТАННЬОЇ ТРЕТИНИ ХІХ – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТОЛІТТЯ

I. B. Shafranska

PhD student by Ternopil National Technical University named after I. Pulyui

STATISTICS, FINANCE AND BUDGET AS A SUBJECT OF STUDY IN ECONOMIC THOUGHT OF WESTERN UKRAINE IN THE LAST THIRD OF THE XIX - THE FIRST THIRD OF THE XX CENTURY

В статті представлені результати комплексного дослідження розвитку статистики, фінансів та аналізу бюджету в економічній науці західноукраїнських земель останньої третини ХІХ – першої третини ХХ століття з використанням сучасних підходів до проведення досліджень в історії економічної думки. Досліджено та представлено аналіз поглядів і наукових праць вчених і громадських діячів Західної України зазначеного періоду, зокрема Володимира Навроцького, Івана Франка, Євгена Олесницького, В'ячеслава Будзиновського, Володимира Барвінського, Павла Чомпи, професора Львівського університету Тадеуша Бжезького. Виявлено вплив цих вчених на розвиток теорії статистики та фінансів, вирішення практичних проблем Східної Галичини та селян зокрема.

The article presents the results of a comprehensive study of the development of statistic, finance and budget in economic thought in Western Ukraine in the last third of the XIX - the first third of the XX century using modern approaches to research on the history of economic thought. The article includes the analysis of scientists' views and scientific works such as Vladimir Navrotsky, Ivan Franko, Eugene Olesnytskyi, Vyacheslav Budzynovsky, Vladimir Barvinsky, Paul Ciompa, professor of the University of Tadeusz Brzeskiy. Author founded the influence of these scientists on the development of the theory of statistics and finance, solving practical problems of Eastern Galicia and farmers in particular.

І. В. Грицюк

к. е. н., доцент кафедри фінансів Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ, м. Чернівці

ГРОШОВО-КРЕДИТНІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ

I. V. Hrytsyuk

PhD in Economics, Associate Professor of Finance, Chernivtsi Trade and Economic Institute KNTU, Chernivtsi

MONETARY INSTRUMENTS AND THEIR INFLUENCE ON ECONOMIC GROWTH

Висвітлено використання грошово-кредитних інструментів реалізації фінансової політики держави. Проведено їх аналіз та вплив на подальший економічне зростання. В статті найбільшу увагу приділено такому інструменту як інфляція та особливо обмеженню її негативних наслідків. Окреслено, що сучасні економічні та фінансові теорії, моделі, різноманітні методи вирішення макроекономічних і макрофінансових проблем не можуть в повній мірі забезпечити економіку від потрясінь та економічних криз. Оцінка теоретичної надійності і практичного використання грошово-кредитних інструментів визначається конкретними умовами і залежить від своєчасності прийняття рішення щодо використання того чи іншого фінансового інструмента, проведення аналізу після їх застосування.

Deals with using monetary instruments of implementation of the financial policy are considered in the article. In paper most attention is given to this instrument as inflation and especially to limit its negative consequences. Outlined that the current economic and financial theories, models, various methods for solving the macroeconomic and macro-financial problems can not fully protect the economy from shocks and economic crises. Assessment of the reliability of the theoretical and practical use of monetary instruments is determined by specific conditions and depends on the timeliness of decision-making on the use of a financial instrument analysis after application.

О. О. Солодовнік

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та кредиту, Харківський національний університет будівництва та архітектури, м. Харків

ІНСТИТУЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

O. O. Solodovnik

PhD (Econ.), docent, Associate Professor of the department of Finance and Credit, Kharkiv National University of Construction and Architecture, Kharkiv

THE INSTITUTIONAL ENVIRONMENT OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS

Забезпечення розвитку публічно-приватного партнерства можливе лише за умови створення сприятливого інституційного середовища. У статті розглянуто й охарактеризовано основні складові інституційного середовища публічно-приватного партнерства. Встановлено, що імплементація в Україні зарубіжного інституту публічно-приватного партнерства без належної підготовки інституційного середовища значною мірою обумовила пасивне ставлення бізнесу й суспільства до механізмів публічно-приватного партнерства. Запропоновано проводити компаративний аналіз умов розвитку публічно-приватного партнерства в різних країнах світу в контексті виділених складових інституційного середовища публічно-приватного партнерства.

Providing the development of public-private partnership is possible only if the creation of an enabling institutional environment. The main components of the institutional environment of public-private partnerships are singled out and described. It was established that the implementation in Ukraine foreign institution PPP without proper preparation institutional environment largely caused passive attitude to business and society of public private partnership. A conduct comparative analysis of conditions of public-private partnerships around the world in the context of selected components of the institutional environment of public-private partnerships is proposed.

О. І. Сідляр*асистент кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича***СКЛАДОВІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ****O. I. Sidliar***Assistant, Department of Enterprise Economics and Personnel Management, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University***COMPONENTS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AGRARIAN SECTOR OF ECONOMY**

У статті узагальнено теоретичні положень щодо суті поняття «сталий розвиток», визначено його застосування стосовно аграрного сектора економіки, охарактеризовано його основні складові. Встановлено, що вирішальну роль у сталості аграрного сектора і його окремих галузей є врахування та коригування впливів зовнішніх та внутрішніх факторів.

In the article are summarized theoretical statements and the essence of the concept «sustainable development», defined its use in relation to the agricultural sector and described its main components. Established, that main role in the stability of the agricultural sector and its individual branches is the consideration and correction of the impact from external and internal factors.

Ю. Г. Полюсевич*аспірантка кафедри історії та теорії господарства, ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана», м. Київ***МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАЦЬ ЕКОНОМІСТІВ УКРАЇНСЬКОГО ЗАРУБІЖЖЯ ЩОДО ЕВОЛЮЦІЇ ГОСПОДАРСТВА РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ****Y. G. Polyusevych***postgraduate student of economic history and theory department SHEE «Kyiv Vadym Hetman National Economic University»***METHODOLOGICAL BASES OF RESEARCH PAPERS UKRAINIAN FOREIGN ECONOMISTS REGARDING THE EVOLUTION OF THE ECONOMY OF THE SOVIET UKRAINE**

У статті проаналізовано методологічні засади за допомогою яких проводиться аналіз праць економістів українського зарубіжжя, а саме цивілізаційної парадигми та системного аналізу. Використовуючи у дослідженні принципи цілісності та системності було розглянуто властивості господарської системи радянської України, її призначення (мету) та складові елементи. На основі цивілізаційної парадигми суспільствознавства було виокремлено та розкрито загальну характеристику господарської системи, також у статті показується вплив її складових підсистем – політичної, соціальної, духовно-культурної на розвиток та функціонування господарства радянської України. За допомогою дослідження та аналізу праць представників української еміграції було доведено, що саме дисбаланс при взаємодії вище вказаних підсистем став однією з головних причин, яка заважала Україні у побудові незалежної, цілісної господарської системи.

The article highlights the analysis of the methodological principles with the help of which papers of the economists of the Ukrainian diaspora have been analyzed, namely the civilizational paradigm and systemic analysis. With the help of integrity and consistency principles applied in the investigation, specific features of the economic system of Soviet Ukraine, its intended use (purpose) and constituent elements have been considered. On the basis of the civilizational paradigm of the social science, the general characteristics of the economic system has been determined and analyzed. The article also shows the influence of its constituent subsystems, i.e. political, social, spiritual, and cultural ones on the development and functioning of Soviet Ukraine economy. With the help of the study and analysis of works of the Ukrainian immigrants, it has been proved that it was very misbalance in interactions of the above-mentioned subsystems which has become one of primary reasons for preventing Ukraine from developing an independent, integral economic system.

Л. В. Семенюк*аспірант Львівського національного університету імені Івана Франка***ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ МЕРЕЖ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА, ЩО РОЗТАШОВАНІ НА АВТОШЛЯХАХ УКРАЇНИ****L. V. Semeniuk***postgraduate Ivan Franko National University of Lviv***MAJOR TRENDS IN THE MARKET NETWORK OF RESTAURANTS THAT ARE LOCATED ON ROADS UKRAINE**

У статті досліджується місце ресторанів трасового типу в розвитку ресторанного господарства України, його розвиток. Діагностовано проблеми забезпечення ефективного функціонування відповідних закладів на території України, в розрізі окремих областей.. Обґрунтовано шляхи зміцнення економічної стійкості та конкурентоспроможності даних закладів. Проведено аналіз функціонування даних закладів ресторанного типу, визначено ефективність їх діяльності як можливість забезпечення додаткового обслуговування на автозаправках. Проаналізовано ключові аспекти еволюції відповідних закладів на території нашої країни та прогнозування їх подальшого «економічного життя». Досліджено ефективність функціонування мереж ресторанів трасового типу та їх перспектива на майбутнє.

This paper examines the local restaurants highway type of restaurant economy of Ukraine and its development. Diagnosed the problem to ensure the effective functioning of relevant institutions in Ukraine in individual areas .. The ways of strengthening the economic viability and competitiveness of these institutions. The analysis of the functioning of institutions of restaurant type, the efficacy of their work as an opportunity to provide additional service at gas stations. Analysis of key aspects of the evolution of the relevant institutions in our country and prediction of their future "economic life". The efficiency of the networks Restaurants highway type and their prospects for the future.

Г. М. Терен*аспірант, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці***ДО ПИТАННЯ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА****Galina Teren***postgraduate, Chernivtsi National University named Yuri Fedkovich, Chernivtsi***TO THE QUESTION OF FACTORIAL ANALYSIS OF THE ENTERPRISE LIQUIDITY**

У статті розкривається методика факторного аналізу коефіцієнта загальної ліквідності, яка може використовуватися для коефіцієнта швидкої та абсолютної ліквідності. Основою дослідження стала факторна модель коефіцієнта загальної ліквідності, яка відображає його залежність від величини грошових потоків; від обсягів реалізації продукції; від обсягів виробництва; від динаміки витрат виробництва; від величини отриманих (погашених) короткострокових кредитів банку; від динаміки розрахунків з постачальниками (підприємствами), працівниками та бюджетом. Для реалізації запропонованої методики використано інтегральний спосіб та спосіб пропорційного поділу. Наведений алгоритм дає можливість дослідити причини зміни коефіцієнта загальної ліквідності в результаті діяльності підприємства. Це уможливує виявлення резервів зростання ліквідності та розробку варіантів раціональних управлінських рішень для їх реалізації.

The methods of factorial analysis of the general liquidity coefficient which may be used for the coefficient of rapid and absolute liquidity are discovered in this article. The basis of the investigation became the factorial model of the general liquidity coefficient, which depicts its dependence from the quantity of the currency flow; from the volume of products merchandise; from the production volume; from the dynamics of production expenses; from the volume of received (cancelled) short-term bank loans; from the dynamics of payments with suppliers (contractors), employees and budget. For realization of the offered methodics, the integral way and way of proportional division were used. The offered algorithm gives the opportunity to investigate the reasons of changes of the coefficient of the general liquidity as the result of enterprise activity. This allows to reveal the backlogs of the liquidity increase and the development of the variants of the rational management decisions for its realization.

I. В. Шостак*аспірант кафедри економіки та фінансів підприємства, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ***ЕВОЛЮЦІЯ МЕТОДІВ І ПРИЙОМІВ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ: ВІД КЛАСИЧНИХ КОНЦЕПЦІЙ ДО СУЧАСНОГО ОСМИСЛЕННЯ****I. V. Shostak***postgraduate student of economics and finance companies, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv***EVOLUTION OF THE METHODS AND METHODS OF FORMATION AND USE OF LABOR BUILDING FROM CLASSICAL PARADIGM TO MODERN THOUGHT**

В статті наведено дослідження автора щодо зміни концепцій методів і прийомів стимулювання праці персоналу від ретроспективного тлумачення до сучасного розуміння.

In the article the author's study of changes of methods and techniques to stimulate labor personnel from retrospective interpretation to contemporary understanding.

Ю. В. Махнарилов*к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ***С. Р. Едель***магістрант, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ***О. О. Олійник***магістрант, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ***КОМПЕНСАЦІЯ ВАЛЮТНОГО РИЗИКУ****Yurii Makhnarylov***PhD, Associated Professor of Department of Finance and Financial and Economic Security, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv***Serhii Edel***master student, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv***Olha Oliynyk***master student, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv***COMPENSATION FOR CURRENCY RISK**

В статті досліджуються причини змін, які відбулися на ринку депозитів домашніх господарств протягом 2014 року. З'ясовується, чи компенсують підвищені депозитні ставки для національної валюти (у порівнянні з депозитами в іноземній валюті), ті збитки, які отримали вкладники з-за політичних подій поточного року. Досліджено статистику Національного банку України за наступним показником: суми депозитів домашніх господарств в національній та іноземних валютах, процентні ставки за депозитами домашніх господарств в національній та іноземних валютах, середньозважений курс на готівковому валютному ринку. Зроблено висновок про кризу довіри домогосподарств до національної валюти та банківської системи в цілому. Запропоновано можливі запобіжні заходи щодо кризових явищ на ринку депозитів домашніх господарств.

The reasons of changes, which have taken place at the deposit market of household during 2014 year, are probed in the article. There have been examined, whether increased deposit rates for national currency (as compared with deposits in foreign currency) could compensate those losses which depositors have got by reason of the political incidents of the current year. There have been investigated the following indicators of Ukraine National bank statistics: amounts of household deposits in national and foreign currencies, deposits interest rates of household in national and foreign currencies, average weighted exchange rate at the cash foreign exchange market. There have done the conclusion about the trust crisis of households to national currency and banking system by and large. The possible preventive measures in relation to the crisis at the market of household deposits have been offered.

Р. М. Скриньковський*кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств та інформаційних технологій, Львівський університет бізнесу та права, м. Львів***МАРКЕТИНГОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)****R. M. Skrynkovskyi***PhD in Economics, Associated Professor of the Department of Business Economics and Information Technology, Lviv University of Business and Law, Ukraine, Lviv***MARKETING SUPPORT FOR AGRICULTURAL ENTERPRISES (ON THE EXAMPLE OF LVIV REGION)**

На основі досягнень світової науки досліджено сутність поняття "маркетинг" в контексті діяльності сільськогосподарських підприємств. Розкрито суть маркетингового забезпечення та основні його особливості стосовно реалізації маркетингових заходів. Розроблено механізм формування маркетингового забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств (спеціалізуються на виробництві молока та молочної продукції), який складається з восьми етапів: постановки мети та завдань, визначення об'єкта, виділення основних методів дослідження інформаційної бази, проведення аналізу об'єкта дослідження, здійснення оцінки економічних припусків стосовно розвитку маркетингового забезпечення, аналізування інформаційної бази, вибору кращого варіанту планування із можливих та розробки основних напрямків розвитку. Проаналізовано маркетингову діяльність сільськогосподарських підприємств, що спеціалізуються на виробництві молока та молочної продукції у Львівській області та її районах на засадах дослідження обсягів валового виробництва молока та молочної продукції.

It was investigated the nature of the term "marketing" in the context of agricultural enterprises on the basis of international research. It was disclosed essence of marketing software and its main features regarding the implementation of marketing activities. It was developed the mechanism of marketing support of agricultural enterprises (specializing in the production of milk and dairy products), which consists of eight stages: setting goals and objectives, definition of the object, highlight the main research methods knowledge base to analyze the research object, the evaluation of economic assumptions concerning the development of marketing support, information database analysis, selection of the best possible option plan and develop the main directions of development. It was analyzed the marketing activities of agricultural enterprises specializing in the production of milk and milk products in the Lviv region and its districts on the basis of studies volume of gross production of milk and milk products.

Б. І. Ковалюк*к. е. н., в.о. доцента кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці***ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ****В. І. Kovaliuk***PhD in Economics, Associate professor, Department of Enterprise Economics and Personnel Management, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi***IMPROVING COST EFFECTIVENESS OF THE MECHANISMS OF STATE SUPPORT FOR SMALL BUSINESSES IN RURAL AREAS**

У статті проаналізовано механізм підтримки малого підприємництва на різних рівнях державного управління. Виявлено основні проблемні складові в розвитку малого підприємництва. Запропоновано інструменти для формування ефективних механізмів підтримки малого підприємництва, основаних на цільових орієнтирах потреб малого підприємництва.

The article analyzes the mechanism to support small businesses at various levels of government. The basic components of the problem for small business. A tools to create effective mechanisms to support small businesses, based on targets the needs of small business.

М. В. Анісімова*аспірант, Національний університет "Львівська політехніка", м. Львів***МОДЕЛЮВАННЯ КОРОТКОСТРОКОВОГО, ДОВГОСТРОКОВОГО І КІНЦЕВОГО ЦИКЛІВ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ****M. Anisimova***aspirant, National University "Lviv Polytechnic", Lviv***MODELING SHORT-TERM, LONG-TERM AND FINAL CYCLES OF WORK AT THE ENTERPRISE**

У статті розглянуто теоретичну модель короткострокового і довгострокового циклів уречевленої праці, результатами якої є виникнення двох процесів – утворення добавленої вартості і зношеності основних засобів. Запропонована концепція кінцевого циклу праці основних засобів. Досліджено відмінності амортизаційних відрахувань в іноземних країнах та в Україні. Амортизаційні відрахування – це форма перенесення вартості основних засобів на виготовлену продукцію, яку можна розглядати як податкова пільга (західна концепція), або як витрати виробництва (компенсація витрат власнику підприємства) – пострадянська. Це дає змогу створити теоретичне підґрунтя для реального планування амортизаційного процесу на підприємствах.

The article discusses a theoretical model of short-term and long-term cycles of materialized labor, which results in the two processes - the development of added value and depreciation of fixed assets. The proposed concept of the final work cycle of fixed assets. Investigated differences in depreciation in foreign countries and in Ukraine. Depreciation - a form of transfer of fixed assets value into manufactured products, which is considered as a tax credit (western concept) or as production costs (compensation for the costs of the company - Post-Soviet). This allows to create a theoretical basis for the real planning of depreciation process of the enterprise.

В. Ю. Єдинак*к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, Академія митної служби України, м. Дніпропетровськ***Н. М. Плєшкова***магістрант, Академія митної служби України, м. Дніпропетровськ***С. П. Ніжніченко***магістрант, Академія митної служби України, м. Дніпропетровськ***ВПЛИВ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ****V. Ju. Iedynak***Associate Professor, Customs Academy of Ukraine, Dnipropetrovsk***N. M. Pleshkova***Graduate Student, Customs Academy of Ukraine, Dnipropetrovsk***S. P. Nizhnichenko***Graduate Student, Customs Academy of Ukraine, Dnipropetrovsk***EFFECT OF CUSTOMS POLICY IN FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF ENTERPRISES**

В статті розглянуто основні засади митної політики України, її вплив на зовнішньоекономічну діяльність вітчизняних підприємств, проаналізовано показники експорту-імпорту товарів та послуг в Україні, визначено головні напрями підвищення ефективності проведення експортно-імпортних операцій підприємств України.

In the article the basic principles of the customs policy of Ukraine and its impact on the foreign activities of domestic enterprises are considered, exports and imports of goods and services are analyzed in Ukraine, identifies the key ways to increase the efficiency of export-import operations in Ukraine.

Д. В. Грибова*к. е. н., ст. викладач кафедри економіки, Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Богдана Хмельницького, м. Мелітополь***РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ****D. V. Gribova***teacher of faculty of economy, Melitopol state pedagogical university of Bogdan Khmelnytskyi, Melitopol***THE DEVELOPMENT OF BOOK KEEPING AS TOOL OF SUPPLY WITH INFORMATION OF SYSTEM OF CONTROLLING**

Визнання і поширення в західноєвропейських країнах концепції контролінгу та її запровадження до вітчизняної практики зумовило необхідність дослідження його історичного розвитку. Наявність різноманітних підходів у світовій теорії та практиці до концепції контролінгу здійснюють вплив на формування вітчизняного розуміння контролінгу та його взаємозв'язок із системою бухгалтерського обліку. Еволюція контролінгу зумовлена історичними подіями, економічним розвитком і національними особливостями кожної окремо взятої країни, що дає змогу узагальнити та виокремити окремі етапи розвитку системи контролінгу, встановити їх часові межі, визначити причини, які зумовили розвиток наступного етапу та встановити завдання, які ним виконувалися. Основні етапи розвитку системи контролінгу визначаються його орієнтацією на: бухгалтерський облік, контроль і планування, систему управління, самоуправління та координацію. Виокремлення вищенаведених етапів дозволяє пояснити наявність значної кількості різноманітних підходів до розуміння контролінгу та встановити напрям його перспективного розвитку. У статті обґрунтовано теоретичні положення та розроблено практичні рекомендації щодо формування облікового забезпечення функціонування системи контролінгу, що сприятиме підвищенню дієвості та ефективності управління в частині розробки управлінських рішень для досягнення поставлених цілей підприємства.

The recognition and distribution in the West-European countries of the concept of controlling and its introduction to domestic practice has caused necessity of research of its historical development. Presence of various approaches in the world theory and practice to the concept of controlling influences formation of domestic understanding of controlling and its interrelation with system of book keeping. The evolution of controlling is caused by historical events, economic development and national features of each separately taken country that enables to generalize and allocate separate stages of development of system of controlling, to establish their time borders, to define the reasons which have caused development of the following stage and to establish problems which are carried out. The basic stages of development of system of controlling are determined orientation on: book keeping, the control and planning, control system, self-management and coordination. Allocation of the above-stated stages allows to explain presence of significant amount of various approaches to understanding controlling and to establish directions of its perspective development. The theoretical positions and practical recommendations on

formation of registration maintenance of functioning of system of controlling that will assist increase of effectiveness and management efficiency regarding development of administrative decisions for achievement of objects in view of the enterprise are developed.

С. В. Чередніченко

аспірант, Класичний приватний університет (м. Запоріжжя)

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

S. V. Cherednichenko

postgraduate, Classic Private University, (Zaporizhzhya)

IMPROVEMENT OF FINANCIAL ENSURING MECHANISM OF DEVELOPMENT OF UKRAINE'S METALLURGY

В статті запропонований механізм фінансового забезпечення функціонування та розвитку вітчизняної металургійної галузі, сутність якого полягає в оптимальній взаємодії його складових: механізму податкового навантаження, інструментів взаємодії з комерційними банками та страховими компаніями. На відміну від існуючих, в наведеному механізмі основними важелями є удосконалення екологічного оподаткування підприємств галузі, механізму державної підтримки розвитку галузі через державні гарантії та сплату частки відсотків за банківськими кредитами, удосконалення механізмів факторингових операцій та надання податкових пільг при страхуванні екологічних ризиків.

The article offers a financial ensuring mechanism of development of Ukrainian iron and steel industry, that means an optimal interaction of its components: the tax burden mechanism, the interaction instruments of commercial banks and insurance companies. Unlike existing, the mechanism offered includes main lever to improve the environmental taxation for metallurgical enterprises, the mechanism of government support for industry development through government guarantees and share payment of interest on bank loans, to improve the mechanism for factoring transactions and providing tax credits for insurance of environmental risks.

М. В. Ковальчук

аспірант, аспірант кафедри міжнародної економіки Академії митної служби України

ІМПЕРАТИВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД

M. V. Kovalchuk

postgraduate, postgraduate of international economics department of Ukrainian Academy of Customs

THE IMPERATIVE OF STATE ECONOMIC SAFETY: INSTITUTIONAL APPROACH

На основі дефінітивного аналізу «інституцій», «інститутів» та «імперативів» розроблено схему їх формування та взаємозв'язку, представлено визначення поняття економічної безпеки держави з точки зору інституціонального підходу та визначено інституціональні фактори, які обов'язково необхідно враховувати ще на початковому етапі формування механізму економічної безпеки держави.

Based on the definitive analysis of "institutions", "institutes" and "imperatives" the scheme of their formation and interrelation is developed, the definition of state economic safety is presented in terms of the institutional approach. Institutional factors that should be considered on early stage of the formation of economic safety mechanism are determined.

І. М. Пальчик

к. е. н., доцент кафедри менеджменту і права, Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

I. M. Palchyk

Ph.D., associate professor of department of management and right, Dnepropetrovsk state agrarian-economic university, Dnipropetrovsk

THE FORMATION OF THE LOGISTICS STRATEGY OF THE ENTERPRISE IN MODERN CONDITIONS OF MANAGING

У науковій статті наведено власне трактування сутності терміну «логістична стратегія». Проаналізовано особливості основних видів логістичних стратегій, наведено практику їх застосування. Розроблено тривимірну модель вибору логістичних стратегій підприємства. Виділено етапи формування оптимальної логістичної стратегії та розроблено загальний індикатор оцінювання ефективності логістичної стратегії.

In the scientific article provides his own definition of the essence of the term "logistics strategy". Analyzed the features of the main types of logistics strategies, given their application. Developed three-dimensional model selection and logistics strategies of the enterprise. Stages of formation of optimum logistics strategy and developed a General indicator for assessing the effectiveness of logistics strategy.

З. М. Герасимів

к. геогр. н., доцент кафедри економіки підприємства, Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Бережанський агротехнічний інститут», м. Бережани, Тернопільська обл.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ

Z. Gerasymiv

Candidate of geographical science, associated professor of department of economy of enterprise, separated subdivision of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine "Berezhanskyi agrotechnical institute", m. of Berezhani, Ternopil area

THE EFFICIENCY OF ACTIVITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES OF REGION

У статті здійснено аналіз діяльності сільськогосподарських підприємств Тернопільської області. Розглянуто структуру земель, чисельність працівників, прибуток, рентабельність, собівартість виробництва продукції. Проаналізовано прибуток та рентабельність підприємств різних форм власності.

Розкрито структуру витрат на виробництво продукції сільського господарства. За зведеною статистичною інформацією проведено аналіз ефективності діяльності підприємств. Визначено галузі та коефіцієнт спеціалізації підприємств. Здійснено аналіз ефективності виробництва різних видів продукції рослинництва і тваринництва та факторів, що на неї впливають. Розкрито проблеми розвитку сільськогосподарських підприємств. Запропоновано напрями підвищення ефективності функціонування підприємств та заходи з боку держави для забезпечення конкурентоспроможності виробництва продукції сільського господарства аграрними підприємствами Тернопільської області.

The analysis of activity of agricultural enterprises of the Ternopil area is carried out in the article. The structure of earths, quantity of workers, income, profitability, prime price of the production of goods is considered. An income and profitability of enterprises of different patterns of ownership is analyzed. The structure of charges on the production of goods of agriculture is exposed. On the erected statistical information the analysis of efficiency of activity of enterprises is conducted. Industries and coefficient of specialization of enterprises are certain. The analysis of efficiency of production of different types of products of plant-grower and stock-raising and factors, that on it influence is carried out. The problems of development of agricultural enterprises are exposed. Directions of increase of efficiency of functioning of enterprises and measures from the side of the state for providing of competitiveness of production of goods of agriculture by the agrarian enterprises of the Ternopil area are offered.

Н. М. Тимченко

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та морського права, Херсонська державна морська академія (м. Херсон)

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

N. M. Tymchenko

Ph.D. Associate Professor of Subdepartment for Economics and Maritime Law Kherson State Maritime Academy

IMPROVEMENT OF PROCEDURE FOR COMPETITIVENESS EVALUATION OF ENTERPRISES UNDER RISK MANAGEMENT

Посилення конкуренції на агропромисловому ринку в умовах ризику зобов'язує ведення малого аграрного бізнесу з високим рівнем конкурентних переваг. У статті розглядаються питання ефективного функціонування малих підприємств в АПК через формування механізму організаційного забезпечення процедури оцінки їх конкурентоспроможності. Визначені основні принципи формування даного механізму з метою створення необхідних передумов для можливості працівникам підприємств моделювати та прогнозувати майбутнє свого підприємства, розвиваючи його можливості в умовах ризику.

В статті також обґрунтовані підходи до формування механізму організаційного забезпечення оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств малого бізнесу з перероблення сільськогосподарських продуктів в АПК.

Increased competition in the agribusiness market under risk compels the small agricultural business to be conducted with a high level of competitive advantages. The article deals with the issues of efficient operation of the small enterprises in agroindustrial sector by forming mechanism of organizational support for competitiveness evaluation procedures. The article defines the basic principles for such mechanism forming in order to create the necessary conditions to enable the employees of enterprises to simulate and predict the future of their enterprise, developing its capacities under risk. The approaches to formation of mechanism of organizational support for competitiveness evaluation of the small agricultural processing enterprises in agroindustrial sector are also substantiated in the article.

С. М. Валявський

к. е. н., старший викладач кафедри економіки підприємства та управління персоналом Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка

Є. А. Прудка

студентка Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка

ТЕНДЕНЦІЇ СВІТОВОГО РИНКУ ЦУКРУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗШИРЕННЯ ЕКСПОРТНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ УКРАЇНИ

S. N. Valyivskiy

candidate of economic sciences, senior teacher of department of economy of enterprise and management of the personnel of the Poltava national technical university of the name of Yuriy Kondratuka

Y. A. Prudka

Student of the Poltava national technical university of the name of Yuriy Kondratuka

WORLD MARKET OF SUGAR AND PROSPEKT OF EXPANSION OF EXPORT CAPACITIES OF UKRAINE TENDENCIES

Представлені результати аналітичного огляду тенденцій світового ринку цукру та України, а також країн ближнього зарубіжжя (Російської Федерації, Білорусії): виробництво, пропозиція, попит. Досліджені експортні можливості України та сформульовані заходи економічного та організаційного характеру для їх реалізації.

The are results of analytical review of tendencies of the market of the production of sugar in the world, Ukraine, countries of near abroad (Russian of Federation, Belarus). Their production, suggestion, demand are presented. The export capacities of Ukraine were analyzed and economical and organizational events were formed.

І. В. Міняйленко

старший викладач кафедри економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

Ю. І. Позняк

студентка, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ТА ЇЇ РОЛЬ У СТВОРЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

I. V. Minyaylenko

Senior Lecturer, Department of business economics and human resource management, Poltava National Technical University named after Yuri Kondratyuk, Poltava

Y. I. Pozniak

student, Poltava National Technical University named after Yuri Kondratyuk, Poltava

ENERGY PRODUCTION AND ITS ROLE IN CREATING A COMPETITIVE REGIONAL ECONOMY OF UKRAINE

У статті розглянуто поняття енергоефективності, оскільки від стану енергетики залежить успішний розвиток економіки нашої країни. Особлива увага приділяється дослідженню енергоефективності у сфері виробництва та результатам, які наявні після реалізації відповідних заходів. Довгострокова енергетична політика представлена Енергетичною стратегією України, основною метою якої є визначення шляхів і створення умов для безпечного, надійного, ефективного та сталого розвитку енергетики. В статті наведені основні завдання, які висвітлюються в Енергетичній стратегії. Одним із шляхів розв'язання зазначених завдань є розробка та реалізація портфелів енергоефективних проєктів. На підприємстві ПАТ «Полтавський автоагрегатний завод» було розроблено портфель енергоефективних проєктів, здійснено пошук джерел фінансування для його реалізації та розраховано економічний ефект від впровадження його на виробництві.

The concept of energy efficiency deals at the article as energy depends on the condition of the successful development of our country. The research in the field of energy production and the results that appear after the implementation of appropriate measures is given special attention. Long-term energy policy is presented Energy Strategy of Ukraine, which aims to identify ways and create conditions for the safe, reliable, efficient and sustainable energy. The main tasks that are covered by the Energy Strategy presents the article. The development and implementation of energy efficiency projects portfolios one way of solving these problems is. The portfolio of energy efficiency projects was developed implemented search for sources of funding for its implementation, and calculated the economic impact of its implementation in the workplace in Public Joint Stock Company «Poltava Automobile Unit Plant».

І. М. Зеліско

д. е. н., доцент, професор кафедри фінансів і кредиту, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ АГРАРНИХ ХОЛДИНГІВ

I. M. Zelisko

Doctor of Economic Science, Professor Department of Finance and Credit, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

FEATURES OF FORMATION AND USING OF FINANCIAL RESOURCES OF AGRICULTURAL HOLDINGS

В статті розглянуто сучасні тренди системи формування і використання фінансових ресурсів в аграрних холдингах України. Проаналізовано платоспроможність аграрних холдингів. Представлено переваги та проблемні аспекти діяльності аграрних холдингів.

In the article considers the modern trends of the formation and using financial resources in agricultural holdings in Ukraine. Analyzed the ability of agricultural holdings. Presented advantages and problematic aspects of agricultural holdings.

С. Ю. Дьяконова*аспірант, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»***ПРОГНОЗ ПОТРЕБИ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТОК ПОЛЬОВОГО КОРМОВИРОБНИЦТВА ДЛЯ СКОТАРСТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ****S. Dyakonova***Phd student, 'Institute of Agrarian Economics' National Scientific Centre***FORECAST NECESSARY INVESTMENTS IN THE DEVELOPMENT FORAGE PRODUCTION FOR LIVESTOCK UKRAINE**

В статті розглянуто методику прогнозу потреби інвестицій у польове кормовиробництво для скотарства сільськогосподарських підприємств.

Прогноз потреби розраховується на основі стратегічних напрямків, що передбачають визначення кількісних та якісних параметрів розвитку польового кормовиробництва сільськогосподарських підприємств до 2020 року, а також основні заходи, через здійснення яких ці параметри будуть досягнуті. Ці напрями сформовані за результатами наукових досліджень, аналізу й узагальнення практики, оцінки та моделювання суспільних і виробничих процесів та ін.

За даним алгоритмом розраховано інвестиційну потребу на рівні держави. Розрахунок здійснено залежності від способу утримання тварин. Визначено, що прийняття господарством рішення щодо здійснення інвестицій у польове кормовиробництво для скотарства має ґрунтуватися на оцінках їх ефективності, а також відповідних заходах, що забезпечують окупність вкладень.

This article deals with the forecasting methodology needed for investment in the forage production for livestock in Ukraine.

Prediction need is calculated based on the strategic directions that will assign the quantitative and qualitative parameters of field fodder production farms by 2020 and key activities through the implementation of which these parameters are achieved. These areas formed by the results of research, analysis and compilation practices, assessment and modeling of social and production processes and so on.

In this algorithm calculation the investment needs to be at state level. The calculation is made depending on where the animals are held. To make sure that the adoption of management decisions on investments in livestock fodder field is profitable. The investment should be based on assessments of the effectiveness and appropriate measures.

О. М. Сазонець*доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Національного університету водного господарства та природокористування***ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРИОРИТЕТИ У РЕФОРМУВАННІ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ НА УКРАЇНІ****O. M. Sazonets***Doctor of Economics, Professor, Head of International Economics Department of National university of water management and nature resources use***EUROPEAN PRIORITIES IN THE REFORM OF THE PENSION SYSTEM IN UKRAINE**

У статті зроблено порівняльний аналіз стану громадян пенсійного віку різних країн світу, виявлено недоліки системи пенсійного забезпечення в Україні. Подано розгляд наукових публікацій щодо тематики пенсійного страхування. Проведено аналіз величини мінімальної пенсії у країнах Євросоюзу. Зроблено порівняння показників відношення державної пенсії у країнах Євросоюзу і в Україні. За допомогою інструменту анкетування проведено дослідження того, наскільки вистачає пенсії українським громадянам, щоб вести гідне життя. Також виявлено явища, які в найбільшій мірі заважають проведенню пенсійної реформи. Подано можливі варіанти проведення інтеграції розвитку пенсійного страхування і солідарного пенсійного забезпечення в Україні. З використанням апарату емпіричного дослідження показано шляхи поліпшення ситуації, що склалась в системі пенсійного забезпечення в Україні.

The comparative analysis of the state of citizens of retirement age from different countries in the European Union was done in the article, the lacks were found out in the system of the pension providing in Ukraine. The consideration of scientific publications on the subject of pension insurance was posted. The value of the minimum pension in the European Union was analysed. The comparing the ratio of public pensions in the European Union and Ukraine was made. With the tool of questionnaire research was conducted in order to define as far as pensions of Ukrainian citizens is sufficient to lead a decent life. It was also found phenomena that are most interfere to pension reform. Possible options for the integration of pension and solidarity pension system in Ukraine were posted. With the use of vehicle of empiric research the ways of improvement of situation which was folded in the system of the pension providing in Ukraine are investigated.

Е. Ю. Лукьянова*кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента и туристического бизнеса, заместитель заведующей кафедрой по науке, Институт экономики и управления Республиканского высшего учебного заведения «Крымский гуманитарный университет», г. Ялта***Н. В. Пергун***магистрант, Институт экономики и управления Республиканского высшего учебного заведения «Крымский гуманитарный университет», г. Ялта***ПРЕОДОЛЕНИЕ СОПРОТИВЛЕНИЯ ИЗМЕНЕНИЯМ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ В УСЛОВИЯХ ЭНТРОПИИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ**

В статье резюмированы основные методы преодоления сопротивления изменениям на предприятиях в условиях энтропии национальной экономики. Определены причины сопротивления изменениям со стороны работников предприятия и способы управления конфликтными ситуациями, возникающими при внедрении новаций. Применяя предлагаемые методы, предприятия способны уменьшить сопротивление изменениям, провести процесс внедрения инноваций результативнее, что в конечном счете положительно повлияет на функционирование предприятия в условиях энтропии национальной экономики. Также при проведении организационных изменений, руководители способны направить изменения в нужное направление, достичь максимального эффекта при внедрении новаций и подготовиться к возможному сопротивлению. Управляя организационными изменениями, предприятия достигают улучшения, что в свою очередь способствует стабильному развитию.

This article contains basic methods of economic units changes resistance overcoming in national economy entropy conditions. It defines reasons of change resistance from enterprise personnel and ways of conflict situations decisions management which can be during innovation implementation. These methods applying give opportunity to reduce change resistance and make innovation implementation more resultative which gives better effect on enterprise functioning in entropy conditions of national economy. Organizational change can be more predictable.

О. Д. Штанько*к. е. н., доцент кафедры международной экономики и мировых финансов Днепропетровский национальный университет им. О. Гончара, м. Днепропетровск***ТЕНДЕНЦІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНСТИТУЦІЙНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФОНДОВИХ РИНКІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ****O. D. Shtanko***candidate of economic sciences, associate professor of international economics and world finances Dnipropetrovsk national university O. Gonchar, Dnepropetrovsk city***TRENDS AND PROSPECTS OF INSTITUTIONAL REGULATION OF STOCK MARKETS IN UKRAINE UNDER THE CONDITIONS OF THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION ECONOMY**

В статті досліджено діяльність фондових ринків, які забезпечують переважну частину потреб виробництв у фінансовому ресурсі та потребують не рестриктивного, а спільного вирішення завдань кредитування та інвестування реального сектору. Досліджено потреби стимулювання реального виробництва, його технологічного удосконалення потребують пом'якшеного монетарного регулювання обігу цінних паперів, а кредитні лінії, які діють передусім у відносинах з міжнародними фінансово-кредитними інституціями, а також іноземними банками, хоча і збільшують фізичні обсяги наданих нашої державі кредитів, не сприяють становленню українського ринку цінних паперів, механізмів

фінансування реального сектору та залученню значних грошових резервів підприємств та населення у національний реальний сектор та у банківську систему.

The article researched activities of stock markets, which provide the overwhelming part of the needs for industries in the financial resource and do not require restrictive but provide collaborative lending tasks solving and investment in the real sector. Researched the necessity of stimulating the real production, its technological improvements require softened monetary regulation of the securities circulation and credit lines, which operate primarily in its relations with international financial and credit institutions, as well as foreign banks, although all these increasing physical volumes of provided loans to our country but do not contribute to the formation of Ukrainian stock market, mechanisms for financing the real sector and attracting significant cash reserves for enterprises and households in the national real sector and the banking system.

Я. А. Касянов

аспірант кафедри маркетингу, ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана»

НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ І МАРКЕТИНГУ ІННОВАЦІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Y. A. Kasyanov

Postgraduate Department of Marketing, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

NEW MARKET TRENDS AND MARKETING INNOVATION ASSOCIATIONS OF PHARMACEUTICAL COMPANIES

Робота присвячена опрацюванню актуальних тенденцій розвитку фармацевтичного ринку, можливостей підвищення ефективності маркетингової діяльності підприємств, організації маркетингової підтримки інноваційної діяльності у об'єднаннях підприємств.

The study is devoted to important trends of pharmaceutical market progress and efficiency of marketing activity and marketing support of innovations of business alliances, associations.

А. А. Орлова

к. е. н., доцент ДВНЗ «Кіровоградський національний технічний університет»

ДЕРЖАВНА ІНВЕСТИЦІЙНО - ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

A. A. Orlova

Ph.D., associate professor SHEE «Kirovograd National Technical University»

STATE INVESTMENT - INNOVATIVE POLICY OF INDUSTRIAL ENTERPRISES OF UKRAINE

В статті викладено результати дослідження з питань державної інвестиційно - інноваційної політики розвитку промислових підприємств. Визначено, що Україні потрібна така економічна політика, яка б сприяла розвитку індустріального суспільства і прискоренню процесів переростання його у постіндустріальне суспільство. Для цього в Україні є всі необхідні умови: наявність потужного науково-технологічного потенціалу; здатність розробляти і впроваджувати високі технології; наявність наукомісткого високотехнологічного виробництва. Визначено, що активна державна політика інвестиційно - інноваційного розвитку промислових підприємств України сприятиме оновленню виробничо-технічної бази, дозволить певним чином подолати кризові явища. В підсумку це дозволить суспільству отримати оновлене виробництво, збалансувати державний бюджет, надати нові робочі місця, підвищити матеріальне становище населення країни, тобто матиме позитивні соціально-економічні наслідки.

The article presents the results of a study on public investment - innovative policy of industrial enterprises. It is determined that Ukraine needs economic policies to facilitate the development of industrial society and accelerate the transformation of it into the post-industrial society. Ukraine possesses all necessary conditions to realize this: the presence of strong scientific and technological capacity; ability to develop and introduce high technology; the availability of high-tech science-intensive production. It is also founded out that active government policy of investment - innovative development of industrial enterprises in Ukraine will contribute to the renewal of production and logistics, which will definitely help overcome the crisis developments. As a result, this will allow the society to update production, balance the state budget, provide workplaces, increase the financial situation of the population, i.e. this will have positive social and economic consequences.

М. М. Бабич

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств, Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини ВНЗ "Університет "Україна"

ФОРМУВАННЯ СТАЛОЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ЯК ЗАПОРУКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

N. N. Babich

PhD, assistant professor of business economics, Nicholas Interregional Institute of Human Development University "University" Ukraine

OF SUSTAINABLE FINANCIAL SYSTEM AS THE KEY TO FOOD SECURITY

Н. Н. Бабич

кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятий, Николаевский межрегиональный институт развития человека ВУЗ "Университет" Украина

ФОРМИРОВАНИЕ УСТОЙЧИВОЙ ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ КАК ЗАЛОГ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ СТРАНЫ

В статті розглянуто проблеми фінансової системи агропродовольчого сектору та її роль у забезпеченні продовольчої безпеки України. В результаті дослідження запропоновано напрями удосконалення фінансової системи агропродовольчого сектору.

In the article the problems of the financial system of agri-food sector and its role in the food security of Ukraine. The study suggested areas of improvement financial system agri-food sector.

В статье рассмотрены проблемы финансовой системы агропродовольственного сектора и ее роль в обеспечении продовольственной безопасности Украины. В результате исследования предложены направления совершенствования финансовой системы агропродовольственного сектора.

О. В. Пиріков

к. т. н., доцент кафедры товарознавства та експертизи у митній справі, Донецького національного університету економіки та торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

СУЧАСНЕ УПРАВЛІННЯ. ЕКОЛОГІЧНА ОРІЄНТАЦІЯ

O. V. Pyrikov

Ph.D., assistant professor of Commodity and expertise in customs, Donetsk National University of Economics and Trade after M. Tugan-Baranovsky

MODERN MANAGEMENT. ECOLOGICAL ORIENTATION

Здійснення швидкої та ефективної трансформації країни у розрізі Європейської інтеграції України, та еколого-економічних процесів згідно принципів сталого розвитку на тлі підсилення ролі регіонів є вкрай важливою проблемою. За даними представництва ООН в Україні екологічна ситуація погіршується, тому одним з головних завдань на наступне десятиріччя є сталий розвиток, що несе в собі рішення низки екологічних проблем з урахуванням економічної ефективності.

Make a quick and effective transformation of the country in the context of the European integration of Ukraine, and ecological and economic processes according to the principles of sustainable development against the background of strengthening the role of regions is crucial challenge. According to the UN office in Ukraine is deteriorating environmental situation, because one of the main challenges for the next decade is sustainable development, which contains the solution of a number of environmental problems

considering economic efficiency.

С. О. Єрмак

к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, м. Кривий Ріг

ТОРГОВО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ТОРГІВЛІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

S. O. Yermak

Ph.D, Associate Professor of the Department of the economics of enterprise, Donetsk national University of Economics and trade named after Mychaylo Tugan-Baranovsky, Kryviy Rig

TRADE AND TECHNOLOGICAL INNOVATION IN TRADE AT THE PRESENT STAGE OF DEVELOPMENT OF UKRAINE

У статті розкрито проблеми і перспективи впровадження торгово-технологічних інновацій у роздрібні торговельні підприємства на сучасному етапі розвитку України; досліджено складові торгово-технологічних інновацій; виділені основні переваги їх застосування як для покупців, так і для торговельних підприємств.

The article deals with the problems and prospects of implementation of the trade and technological innovations in retail trade enterprises at the present stage of development of Ukraine; investigated components of trade and technological innovations; the basic advantages of their application for both buyers and for commercial enterprises.

Л. М. Варавя

д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування, ДВНЗ «Криворізький національний університет», м. Кривий Ріг

A. A. Varava

к. е. н., старший викладач кафедри менеджменту і адміністрування, ДВНЗ «Криворізький національний університет», м. Кривий Ріг

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В НАПРЯМІ РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

L. M. Varava

Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Management and Administration, SHEI "Kryviy Rih National University", city of Kryviy Rih

A. A. Varava

Ph.D. in Economics, Senior Lecturer in Management and Administration, SHEI "Kryviy Rih National University", city of Kryviy Rih

IMPROVEMENT OF THE SYSTEM OF LABOUR REMUNERATION OF ENTERPRISE MANAGERS IN DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF STRATEGIC MANAGEMENT DECISIONS

У статті надано методичні підходи до удосконалення системи оплати праці управлінського персоналу з метою підвищення ефективності процесів підготовки та реалізації стратегічних рішень в умовах гірничо-збагачувального комбінату. Розглянуто взаємозв'язок оплати праці управлінських працівників із результатами реалізації стратегічних рішень, що відображено у показниках ефективності діяльності підприємства та ефективності (якості) робіт.

The article provides with methodological approaches to improving the system of labour remuneration of management personnel to improve the efficiency of preparation and implementation of strategic decisions under the condition of a mining plant. The interrelation of labour remuneration of management workers and the results of the strategic decision implementation are examined, as reflected in terms of the enterprise efficiency and effectiveness (quality) of the works.

ТОВ "ДКС Центр"